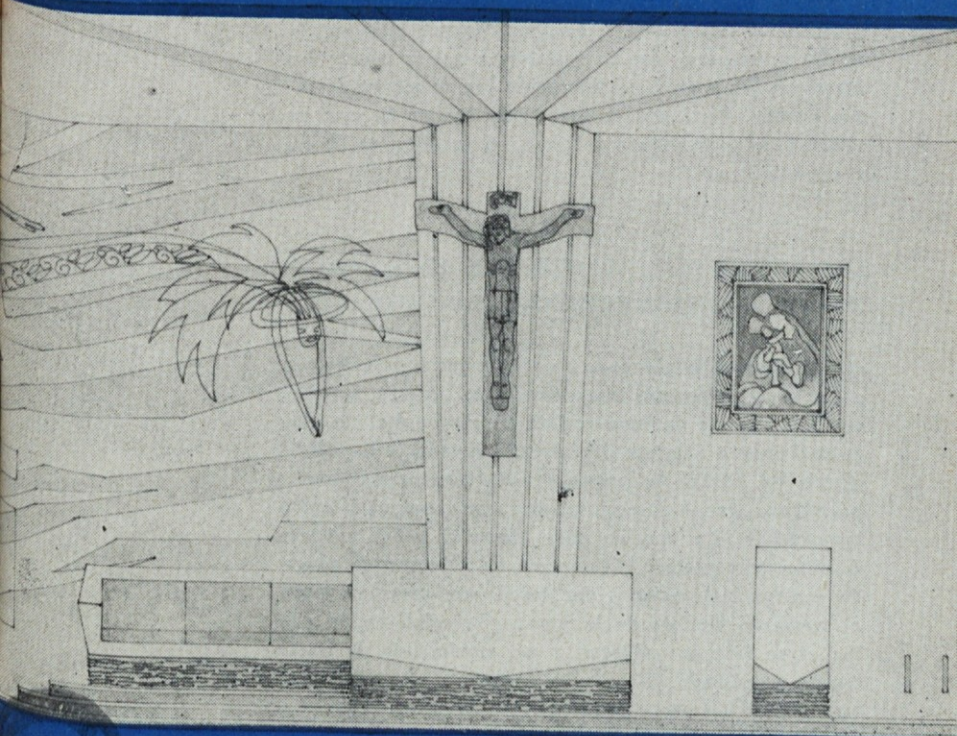

D

59961

duhovno življenje

la vida espiritual
junij 1974 - 41. letnik

LIVOLINE

Eslovenia durante la segunda guerra mundial

EL PLAN DE LOS LIDERES ESLOVENOS

Los dirigentes de los partidos políticos eslovenos, sobre todo del Partido Popular, comenzaron a organizar al pueblo política y militarmente, en forma secreta. La intención era, en primer lugar, preservar en el momento más difícil, las energías nacionales, las vidas y los bienes materiales; y después, llegado el momento oportuno, empezar con la resistencia activa contra los invasores y preparar la liberación con el menor desorden posible. Se fundó la Liga Eslovena en la cual se unieron las tres grupos políticos: el católico, el liberal y el socialista.

LOS COMUNISTAS APROVECHAN EL MOMENTO MAS DIFICIL PARA COMENZAR LA REVOLUCION

El desarrollo planeado de esta manera no convenía a los comunistas que concebían la 2a. guerra mundial como el choque decisivo con el mundo capitalista. Inmediatamente después del ataque alemán a la URSS (junio de 1941), un pequeño pero bien organizado y adiestrado grupo de comunistas eslovenos, pretendió aprovechar la ocupación para tomar el poder y hacer estallar la revolución. Al parecer, no actuaron de acuerdo con las instrucciones de Moscú, que preveían, para el momento cumbre de la guerra, la colaboración con las otras fuerzas políticas, y un movimiento de resistencia coordinado.

(Continuará)

OB NAŠI NOVI CERKVI

Vsaka družina, ki je imela priliko zgraditi svoj lastni dom, je lahko upravičeno ponosna nanj, ker ta dom stoji v pričevanje in dokaz uspeha, ki ga zmore trdna volja, podjetnost in osebni napor njega prebivalcev. Vsak dom pa poleg svoje materialne vrednosti zadobi neko drugo čustveno individualno vrednost za vsakega, ki je vključen v vsakdanjo uprizoritev družinskega življenja.

Veselje in žalost, smeh in ihtenje, pesem in burka, delo in igra, molitev in graja, zgovornost in molčečnost, poljub in klofuta, zaupnost in iskrenost, ljubezen in mir se prepletajo in odmevajo med domačimi zidovi. Vse to dogajanje gradi notranje intimno družinsko ozračje, zaščiteno z domačo streho in ki sega le do hišnega praga v vsej svoji pristnosti. Pri nas priseljencih pa domača streha postane še posebna varovalka narodnostnih vrednot in hišni prag je ne samo lastninski mejnik, ki loči mojo last od sosedove, ampak tudi določuje obseg slovenskega doživljanja znotraj domače hiše.

Vrednote slovenstva se oživljajo in utrjujejo ko se srečujemo z rojaki. Še posebej se to uresničuje, če se bratska srečanja doživljajo pod skupno streho Slovenskih domov ali Slovenske hiše in sedaj še posebno pod skupno streho naše nove cerkve Marije Pomagaj.

Slovenska narodna družina v Argentini bo razvijala svoja intimna verska čustva na popolnoma svojski način.

Zidovi Slovenske cerkve v Argentini bodo poslušali znova in znova prošnje uboge vdove, žalostne matere, osirotelih otrok, osirotele narodne skupine, ki ne more pozabiti svojih dragih padlih žrtev, pa tudi upe in načrte mlajših, ki hočejo ostati zvesti veri in idealom očetov.

Maše zadušnice za umrle sorodnike v domovini nam bodo vlivale poguma in upanje na snidenje ob Vstajenju.

Marija Pomagaj bo naša zaupnica; koliko skritega gorja, želja, težav, prošenj in zahval, ki bodo izrečene v tišini naših src, bomo zaupali Njej, naši Materi.

V spovednici se bo milost odpuščanja podeljevala v slovenščini. Veliki prazniki cerkvenega leta, božič, velika noč, binškošči nas bodo vedno znova zbliževali s Kristusom in našimi brati in nam dajali moči, da ostanemo v svetu zvesti pričevalci poklicanosti božjih otrok in med seboj trdno povezani člani slovenskega katoliškega občestva ob Srebrni reki.

T. P.

Pavel VI.:

Postavimo Marijo v naš čas!

Od izvolitve za papeža smo se ves čas prizadevali za pospeševanje Marijinega češčenja. Ta skrb odgovarja vednemu čutenje Cerkve in našemu osebnemu prepričanju. Pobožnost do Marije že po svoji naravi spada v celotni okvir krščanskega bogočastja in je ena izmed prvenstvenih dolžnosti božjega ljudstva.

ZAHVALA BOGU IN ŠKOFOM

Veseli smo, da je bil prav dokument o bogoslužju prvi, ki smo ga objavili in razglasili v času koncila. Oj tedaj smo v skladu s koncilskimi napotki skušali posodobljati bogoslužje. To dokazuje uvedba narodnih jezikov in važne spremembe pri podeljevanju zakramentov ter v bogočastnih izrazih sploh. Za vsa ta spoznanja in izvedbe se srčno zahvaljujemo Bogu, Delivcu vseh dobrot, dalje škofovskim konferencam in vsakemu škofu posebej, kateri so na razne načine z nami sodelovali pri pripravi teh sprememb.

Prava pobožnost je značilni znak katoliške Cerkve. Njeno češčenje ima začetek in cilj v tistem bogoslužju, ki se po vsej pravici

imenuje „krščansko“, ker ima svoj temelj, učinkovitost in smisel v Kristusu. Postaje na naši poti k Bogu morajo biti: Marija, njen Sin Kristus, ki nas po Duhu vodi k Očetu.

MARIJA JE MATI SINOVE CERKVE

Ker je Marija po božji volji tako odločilno sodelovala pri ureničenju odrešenjskega načrta, zato je naravno in nujno, da ji Cerkev izkazuje posebno češčenje in ji daje v bogoslužju prvo mesto, neposredno za Bogom. Pa tudi vsako pristno krščansko življenje v kateremkoli času mora samo po sebi voditi h globlji in k temeljitejši marijanski pobožnosti.

Marija uživa svojo odličnost pri Bogu in pri nas posebno zaradi tega: bila je izvoljena za mater Boga-Človeka in na koncilu je bila proglašena tudi za Mater družbe, ki jo je ustanovil njen Sin, ki se po njem imenuje Kristusova Cerkev ali božje ljudstvo nove zaveze. Tako je Marija mati Kristusova in mati Cerkve, po kateri Bog nadaljuje reševanje ljudi do konca sveta.

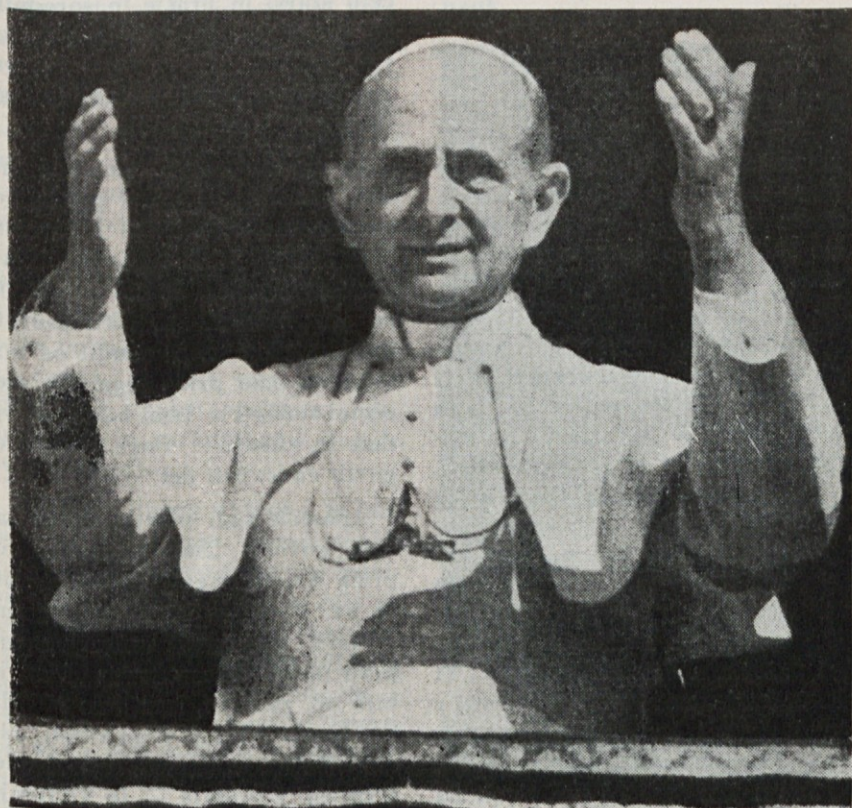
ODKRITI MORAMO PRAVO POBOŽNOST

Vsako dobo označujejo spremembe v načinu življenja, različni miselni tokovi, nove oblike izražanja v leposlovju in umetnosti. Vse to vpliva tudi na izražanje pobožnosti ter na versko čutenje kristjanov. A smo prepričani, da moremo doseči zdrav razvoj in posodobljenje krščanskega bo-

goslužja na splošno in posebej tudi Marijinega češčenja.

Tudi naš čas more in mora najti današnjemu rodu najprimernejšo obliko češčenja, takšno, ki bo najbolj vredna Nje, katera je sama o sebi prerokovala, da jo bodo blagorovali vsi rodovi (Lk 1, 48).

Prejmite naš apostolski blagoslov.

MUČENIŠTVO

Mesec junij je med slovenskimi protikomunističnimi izseljenci po svetu posvečen spominu žrtev komunizma, ki so padle med revolucijo v Sloveniji in še posebno tistim možem in fantom, ki so bili kot domobranci ob koncu vojne v zadnjem tednu maja zvičajno vrnjeni od zaveznikov v roke slovenskim komunistom, ki so jih razorožene strahotno mučili in poniževali ter izstradali, nazadnje pa brez vsake sodbe množično pomorili v juniju 1945.

Med pomorjenimi so bili nesporno najboljši možje in fantje slovenskega naroda, ki so se uprli komunizmu iz najvišjih nagibov. Njihovemu svetlemu spominu posvečamo ta članek.

Mučeništvo (martyrium) pomeni pričevanje in mučenec torej pričevalec. Krščanstvo je vera Kristusa, ki se je razširila po pričevanju tistih, ki so ga poznali. Tako je Kristus sam hotel in je svojim apostolom in učencem povedal, da jih bo naredil za svoje pričevalce: „Vi boste pričeli teh stvari,“ namreč mojega življenja, mojega trpljenja in mojega vstajenja (Lk 24, 46-48). „Vi boste moje priče v Jeruzalemu, v vsej Judeji in Samariji in do zadnjih meja zemlje“ (Apd 1, 8).

Jezus jim tudi ni prikrival, da bo pričevanje, ki ga bo od njih

zahteval, ne le pričevanje v besedah, temveč tudi v trpljenju in smrti. „Izročali vas bodo sodiščem in vas bičali v svojih shodnicah; in pred poglavarje in kralje vas bodo vlačili zaradi mene, v pričevanje njim in poganom“ (Mt 10, 17-18). „Izdajali vas bodo celo starši in bratje in sorodniki in prijatelji, in nekatere izmed vas bodo izročili v smrt; in vsi vas bodo sovražili zaradi mojega imena“ (Lk 21, 16-18).

In res so apostoli začeli dajati zanj pričevanje takoj po njegovem vnebohodu. Pred judovskim ljudstvom, pred oblastmi, pred vsemi, prijatelji in sovražniki, ki so jih vprašali po Kristusovem nauku. „Bog ga je obudil od mrtvih, mi smo pričeli tega. Ne moremo molčati o tem, kar smo videli in slišali... Smo pričeli njegovih čudovitih del“ (Apd 2, 32).

Apostoli tudi pišejo, enako kakor govore. „Sem starešina in priča Kristusovega trpljenja,“ piše sv. Peter iz Rima kristjanom v Aziji. Sv. Janez začenja svoje prvo pismo z besedami: „Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo s svojimi očmi videli, kar smo gledali in so naše roke tipale, o Besedi življenja — in življenje se je razodelo in smo videli in

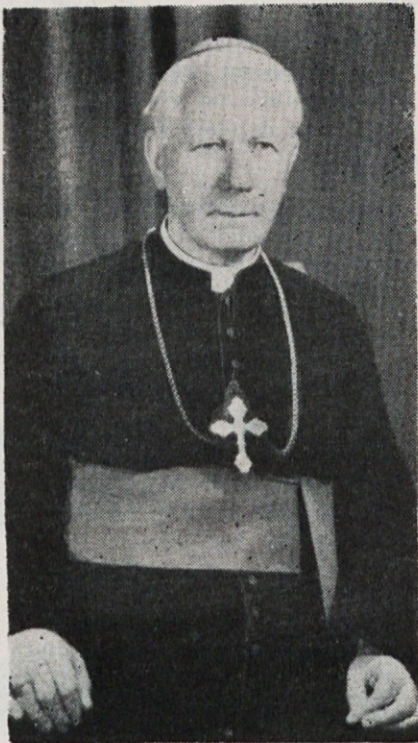
spričujemo ter vam oznanjamo večno Življenje, ki je bilo pri Očetu in se nam je razodelo — kar smo videli in slišali, oznanjamo vam“ (1 Jan 1, 1-3).

Takoj od začetka so to pričevanje potrdili s trpljenjem in smrtjo. Stefan je bil kamnan, Janezov brat Jakob obglavljen, Peter večkrat v ječi, predno je šel v Rim, kjer je bil križan. Isto se je zgodilo Pavlu, ki je bil po pogostnih ječah, udarcih in bičanju končno obglavljen v Rimu. Janez je bil preganjan, Simon križan, Jakob, Gospodov bratranec, kamnan, verniki iz Jeruzalema pregnani in razpršeni. Že pred koncem prvega stoletja je bilo število teh pričevalcev veliko. Sv. Janez piše v Skrivnem razodetju: „Videl sem pod oltarjem duše umorjenih zaradi božje besede in zaradi pričevanja, ki so ga dajali... Videl sem duše obglavljenih zaradi pričevanja Jezusovega in zaradi božje besede (6, 9; 20, 4).

Razlog njihove obsodbe je napovedal Jezus sam: zaradi mojega imena. Napoved se je izpolnila brez odlašanja. Ko so bili po letu 112 kristjani v velikem številu gnani pred sodišče Plinija mlajšega, guvernerja Bitinije v Mali Aziji, ki je vprašal cesarja, kako naj postopa s kristjani, če naj jih namreč kaznuje „zaradi imena (kristjan), čeprav so sicer nedolžni,“ mu je cesar od-

govoril pritrdilno. In ta odgovor je postal kot zakon za vse preganjance ne le starega Rima, ampak tudi vseh bodočih stoletij. „Zaradi imena“, to se pravi iz sovraštva do Kristusovega imena in do imena kristjan.

Mučenci so torej tisti, ki so izpričali in potrdili s smrtjo ali pa vsaj s trpljenjem, ki so ga prostovoljno pretrpeli, Kristusovo osebo, njegovo ime in njegov nauk.

Škof dr. G. Rožman, duhovni voditelj slovenskega naroda v odporu proti komunizmu

Pričevanje mučencev prve krščanske generacije ima še poseben pomen kot zgodovinsko pričevanje. Ti mučenci so živeli v Kristusovem času. Nekateri so Kristusa osebno poznali, so videli njegove čudeže, slišali njegove besede. Drugi so bili priče prve Cerkve. Ko ti Kristusovi sodobniki raje pretrpijo najhujše muke, kot pa da bi se odpovedali svoji veri, je njih mučeništvo neizpodbiten dokaz dejstev, za katere so pričevali. Ti mučenci ne samo verujejo, ampak tudi vedo in ker poznajo čudovita Kristusova dela, so pripravljene zanj umreti. Nihče ne gre v smrt za pričevanje dejstev, katerih ni čisto gotov.

Toda to pričevanje so mogli dati le mučenci prvih desetletij po Kristusu, ker so Kristusa še poznali in niso mogli tajiti dejstev, ki so jih videli. Čim bolj pa se oddaljimo od teh prvih časov, tem bolj gre vedno bolj za priče vere in nauka tistih, „ki niso videli, pa so kljub temu verovali in so zato blagrovani.“ Ti mučenci umirajo za vero v Kristusovo božanstvo, v božji izvor Cerkve in svoje vere. To so pričevalci krščanskega nauka.

Vendar mučenci niso le tisti, ki umrjejo za vero v Kristusa in Cerkev, temveč tudi vsi tisti, ki s svojo krvjo izpričujejo zvestobo božjim zapovedim in krščanskim dolžnostim v vseh nje-

nih oblikah. Tako imamo mučence krščanske čistosti in drugih krščanskih kreposti. Zvestoba tem krepostim je lahko vzrok mučeništva. Tako npr. sv. Tomaž Akvinski razlaga, da „Cerkev obhaja mučeništvo sv. Janeza Krstnika, ki je pretrpel mučeništvo ne zato, ker bi ne hotel zatajiti svoje vere, ampak ker je pogumno govoril proti prešuštvu.“

UČINKI PRIČEVANJA MUČENCEV

Mučenci so napravili močan vtis na kristjane in pogane. Krščanski pisatelj Laktancij iz 4. stol. piše: „Ko ljudstvo gleda ljudi, mučene na vse mogoče načine, kako ohranijo nezlomljivo potrpežljivost, se zave, da sama človeška potrpežljivost brez božje pomoči ne bi zmogla prenašati tako strašnih mučenj. In to so ne le možje, ampak tudi žene in otroci. Z molkom premagujejo svoje mučitelje. Niti ogenj ne zvabi iz njih nobenega vzdihaja. Naj se Rimljani bahajo z Mucijem Scaevolo ali pa z Regulom ...pri kristjanih gre pa za nežni spol, za otroke, ki se pustijo rezati in mučiti z ognjem celo telo, ne iz kakšne nuje, ker bi se lahko izognili mučenju, če bi hoteli, ki pa ga nasprotno sprejmejo popolnoma prostovoljno, ker zaupajo v Boga. In to junaštvo ni stvar malega števila junakov, temveč tisočev ljudi po vsem sve-

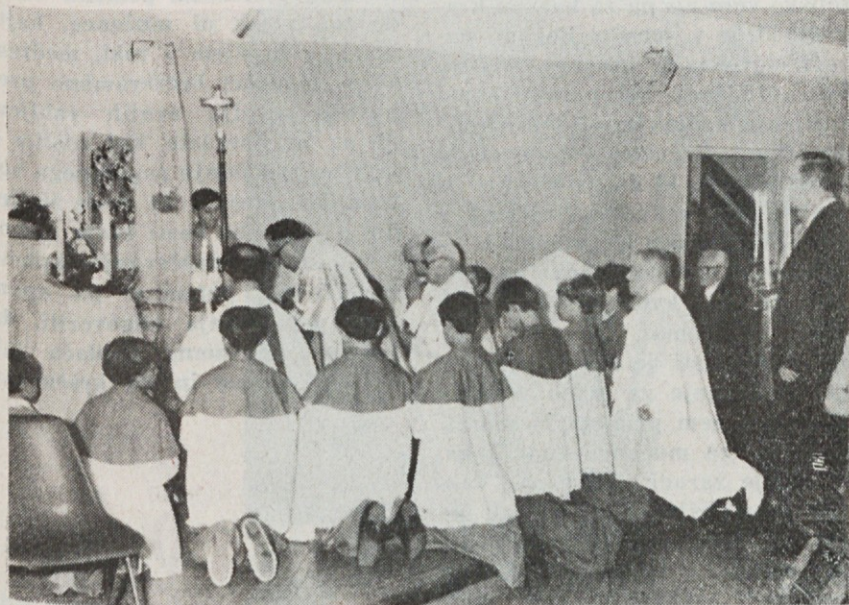

tu.“ Tako je ta zgodnji cerkveni pisatelj dokazoval božji izvor krščanstva, kar so za njim storili tolikeri apologetje, ki so mučenštvo po pravici smatrali za moralni čudež, za izredno dejstvo, ki se brez izrednega božjega posega ne da razložiti.

To so razumeli že prvi kristjani. V nekem pismu iz leta 155 Cerkev iz Smirne v Mali Aziji govori o več mučenih sredi mestnega amfiteatra: „Bili so tako razmesarjeni od bičanja, da so se jim videle gole žile in notranji telesni organi. A so se tako trdno držali, da so se gledalci

raznežili in zajokali, medtem ko niso mučenci od sebe dali niti najmanjšega zdiha ali tožbe.“ In pismo dostavlja: „Kazno je, da so bili pričevalci Kristusovi takrat, ko so jih mučili, nekako izven svojega telesa, oz. da je bil Kristus polcg njih in jim govoril.“

Tudi pogani so imeli včasih isti občutek. Isto pismo namreč nadaljuje: „Ljudstvo se je čudilo, da je bila tako velika razlika med neverniki in izvoljenimi.“ Pogled na vztrajnost mučencev se je zdel sv. Justinu, ko je bil še pagan, najmočnejša zavrnitev obre-

Po prenosu sv. Rešnjega telesa na veliki četrtek v novi cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu (foto Lojze Erjavec)

kovanj proti kristjanom. Pogani sami so govorili: „Ne očetovska ljubezen ne zakonska ljubezen ne stre njihove volje. Je nekaj v tem dejstvu, kar bo treba raziskati do dna. Treba je upoštevati takšno vero, za katero je človek pripravljen toliko pretrpeti in iti celo v smrt!“ Takšni prizori so bili za mnoge povod spreobrnjenja. Kri mučencev je tako postala seme novih kristjanov, kot je zapisal cerkveni pisatelj Tertulijan.

PRAVO MUČENISTVO

Toda samo mučeništvo za katoliško vero ali pa za kakšno krepost, ki je v zvezi z Bogom, naredi človeka za pravega mučenca. „Mučenca ne naredi samo trpljenje, ampak vzrok trpljenja,“ pravi sv. Avguštin. Mučenec je torej le tisti, ki da pričevanje za pravo vero s svojim trpljenjem ali s svojo smrtjo. „Ne more se imenovati mučenec, kdor da pričevanje za katerokoli resnico, pravi sv. Tomaž Akvinski, temveč samo tisti je mučenec, ki je dal pričevanje za božjo resnico. V nasprotnem primeru bi morali smatrati za mučenca tudi koga, ki umrje zaradi pričevanja kakšne geometrijske resnice ali pa kakšne druge resnice teoretičnega značaja — kar pa je očitvidno smešno.“

V rimskem cesarstvu so bili nekateri filozofi pregnani ali pa

celo umorjeni iz sovraštva. Ti so bili pač žrtve, včasih zelo plemenite žrtve politike in nevoščljivosti, a niso bili mučenci v pravem pomenu besede. Celo najlepši in najčistejši razglogi zaradi katerih so včasih ljudje šli v smrt, razen če je šlo za vero, niso naredili iz ljudi mučencev, čeprav je njih prostovoljno trpljenje in smrt bilo pred Bogom v veliko zasluženje.

V tem oziru je značilno, kar je zapisal znani kardinal Mercier v času prve svetovne vojne: „Nek oficir me je nekoč vprašal, če vojak, ki pade v službi pravične stvari, zasluži ime mučenca. V strogem teološkem pomenu besede tak vojak ni mučenec, kajti umrje z orožjem v roki, medtem ko se mučenci brezbrambno prepustijo nasilju svojih rabljev. Če pa me vprašate, kaj mislim o večnem zveličanju pogumnega vojaka, ki zavestno da svoje življenje v obrambo časti svoje domovine in za maščevanje kršene pravičnosti, potem si pa upam brez pomišljanja odgovoriti, da Kristus nedvomno poplača tak vojaški pogum in da krščansko

sprejeta smrt zagotovi vojaku večno zveličanje. Nimamo lepšega sredstva, pravi Kristus, s katerim bi pokazali ljubezen, kot da damo svoje življenje za tiste, katere ljubimo. Vojak, ki umrje, da bi rešil svoje brate, da bi branil svojo domovino, izvrši to višjo obliko ljubezni... In dejanje popolne ljubezni izbriše samo po sebi celo življenje greha. Iz grešnika naredi v trenutku svetnika.“

To je bilo le nekaj misli o mu-

čeništvu. Zelo poučno in vzpodbudno bi bilo pod vidikom mučeništva pregledati celotno cerkveno zgodovino 20 stoletij. Tako bi se nam pokazalo, da je pravzaprav celotna cerkvena zgodovina zgodovina preganjanj. Evangelij nam je že vnaprej povedal, da drugače tudi biti ne more: Preganjali in morili vas bodo in pri tem celo mislili, da delajo Bogu všečno delo.

Alojzij Kukovica

Med opraviлом
velikega petka
v cerkvi
Marije Pomagaj
(foto L. Erjavec)

Preizkus naše vernosti

Predragi verniki, vsi dragi bratje in sestre v Kristusu in vsi ljudje dobre volje!

Dolgo časa je sveti oče Pavel VI. razmišljal, ali naj ob tako spremenjenih razmerah v svetu in v Cerkvi še ostane zvest večstoletnim izročilom jubilejnega ali svetega leta. Končno se je odločil in nam vernim in vsemu svetu povedal, da mu ne gre za neko okostenelo ustanovo, ki jo je treba na vsak način ohraniti, ampak mu gre predvsem za to, da bi nam ta zunanja priložnost svetega leta dala novih pobud, da bi čimbolje uresničili vse tisto, kar nam je dal zadnji koncil katerega deseto obletnico bomo prihodnje leto obhajali. Sveti oče je dal svetemu letu posebno vsebino, ki jo je izrazil z besedo „sprava“. S tem je hotel povedati, da moramo ljudje dvajsetega stoletja spet vzpostaviti pravilne odnose med svojim življenjem in Bogom, da se moramo ponižno in z ljubeznijo povrniti k Njemu, pred Njim priznati svojo krivdo in v resni spovedi spet dobiti odpuščanje svojih grehov ter začeti novo življenje.

Ta ponovna naša sprava z Bogom, ki je podlaga vsake preнове duha, pa se mora nujno odražati tudi v našem razmerju do

soljudi, s katerimi živimo in skupaj z njimi oblikujemo sedanost in bodočnost sveta. Ta naša sprava mora obseči ne samo tiste, ki so nam blizu po veri in v Cerkvi, ampak vse Kristusove učence in vse ljudi, ki se z dobro voljo trudijo za blaginjo in mir na svetu.

Ko pričenjamo to naše pismo vam vsem, imamo v mislih obisk papeža Pavla VI. pri Organizaciji združenih narodov v New Yorku 4. oktobra 1965. Sveti oče se je takrat namreč zahvalil voditeljem držav, da je smel priti mednje in jim spregovoriti. Skazali so mu zaupanje in pozornost. Darovali so mu nekaj svojega dragocenega časa. In to nikakor ni malo. Velikokrat ne moremo dati sočloveku kaj drugega, kakor da ga potrpežljivo in z ljubeznijo poslušamo.

Tako prihajamo pred vas tudi mi, katoliški škofje Jugoslavije, in vas prosimo, da nam darujete košček svojega časa in nam prisluhnite. Čeprav je naša sveta dolžnost, da moramo oznanjati Kristusov evangelij, se vendar zavedamo, da moremo govoriti samo tistemu, ki je voljan nas poslušati. Prav zato pa tokrat ne želimo toliko pridigati, ampak bi predvsem radi z vami skupaj razmišljali o vsem, kar nas ljudi

veže med seboj na skupni poti skozi življenje. Izmed vas smo izšli, z vami potujemo, zato bi radi tudi skupno z vami iskali pravilno smer skozi življenje.

Vabilo svetega leta

Vzemimo, dragi bratje in sestre, sveto leto kot veliko povabilo našega Boga in njegove Cerkve. To je tisto božje povabilo, ki gre skozi vso zgodovino razodetja in zgodovino Cerkve in ki najde odmev v skritih kotičkih našega srca.

Nam kristjanom bi to leto rado pomagalo, da bi prišli do prave povezave med „staro“ vero in živo sedanjo vero. To ne bo neke vrste srednja pot, ampak tisto krščansko sozvočje, ki bo nedvomno zahtevalo od nas odpovedi in življenjskih preizkušenj, bo pa istočasno bogato resnične človečnosti in polno pristne človekove sreče (Pavel VI., 16. maja 1973). Gre za tisto življenjsko modrost, ki z Bergsonom priznava, da danes toliko bolj potrebujemo neke vrste „duhovnega dopolnila“, kolikor bolj napreduje znastveni, tehnični, gospodarski in družbeni razvoj. Brez tega dopolnila bi človek postal žrtev lastnih izumov (Pavel VI. prav tam).

Sveti oče nas pravzaprav samo vabi, naj vsi, ki pripadamo človeškemu rodu in imamo dobro voljo, skupno razmišljamo o temeljih našega človeškega življenja, o dostojanstvu, ki smo ga deležni, in naj ga med seboj ra-

zodevamo in drug drugemu priznavamo ter z dejanji potrjujemo. Prisluhniti bi morali zato tistemu hrepenenju naših src, ki po njem presegamo vsa ustvarjena bitja na zemlji. Bog je v slehernega izmed nas vtisnil svojo podobo, da smo celo njegovega rodu (prim. Apd 17, 28).

Dr. Jožef Pogačnik,
ljubljski nadškof

Vabilo svetega očeta nam pravi, da bi v tem letu morali pregledati dvoje področij, področje svojega srca in področje našega skupnega življenja v družbi. Kaj je naše srce? Tisto najgloblje, svobodno, osebno središče. Kdor nima lastnega notranjega življenja, tudi ni sposoben, da bi sprejel Svetega Duha in poslušal njegovo rahlo in prijetno vabilo, njegova navodila in užival njegove darove (prim. Pavel VI., 6. junija 1973). Einstein je dejal: „Danes ni vprašanje atomska energija, pač pa je vprašanje človekovo srce in njegova vest.“ Srce je treba prenoviti, srce je treba spremeniti. To leto naj bi kristjani „preizkusili svojo vernost v sodobni družbi. Gre nam za to, da potrdimo svojo zavestno pripadnost Kristusu in njegovi Cerkvi“ (Pavel VI.). Za nami je koncil s svojo bogato vsebino in s svojim velikim duhovnim vplivom, obdaja pa nas sekularizirani svet. Vsi bi se morali vprašati: ali smo še verni, ali je za nas poklic kristjana bistveno odločujoč v našem življenju, ali pa morda le medlo živimo iz izročila, utrujeni in naveličani. Sveto leto bi moralo biti za nas čas poživitve našega krščanskega poklica (Pavel VI.).

Pavel VI. se dobro zaveda, da bodo nekateri ljudje sveto leto sprejeli z negodovanjem. Govorili bodo: Ali ne zadošča redno delovanje in oznanjevanje Cerkve, ali

nam ni dovolj dal koncil, ali nas ne kliče k Bogu vsaka nedelja, vsak praznik, vsak dan? Sveti oče odgovarja: „Vera je nekaj takega, da nikdar ne morem reči: Dovolj jo poznam, dovolj jo živim, dovolj sem jo odkril. Mi smo slabotni in omahljivi, zato nam je zdaj pa zdaj potrebno izredno sredstvo, izreden poseg, primernejši in bolj svež, da se človek v svoji zvestobi ne utruji. Danes je na pohodu sekularizirana družba, ki nam grozi, da se bo iz nje rodilo v korenini brezbožno človeštvo“ (Pavel VI., 13. junija 1973).

Iz vsega tega vidimo, da gre v svetem letu samo za en cilj: ZA ČLOVEKA GRE, to se pravi, gre za to, da bi človek, ki bi hodil za Kristusom, popolnim človekom, postal tudi sam bolj človek (prim. CS 41, 1).

Poskusili bomo spremljati človeka v naši družbi in se vsaj nekoliko dotakniti vsih razsežnosti, v katerih se odvija njegovo življenje.

Kaj je človek?

Vsak človek je po svojem dostojanstvu za nas velika skrivnost, po svoji svobodi in notranjem življenju vreden, da se pred njim priklonimo. Ne sme nas motiti, da je morda kdo svoje dostojanstvo „razčlovečil“, mi ne moremo biti sodniki svojih bratov, saj ne vemo, kaj je v človeku. Samo o Kristusu je zapisano, da

je vedel, kaj je v človeku. Mi ne poznamo vseh tistih silnic, ki so šle skozi posameznega človeka, da je postal tak in tak.

Vsak človek, kakor hitro stopi v življenje, že pod materinim srcem, je nekaj velikega, edinstvenega in nedotakljivega. Nihče izmed nas nima pravice, da bi posegal v njegovo najintimnejšo globino in odločal o njegovem življenju. Vendar pa se vsi na neki način le zavedamo odgovornosti do njega. Rasel in zorel naj bi iz vseh globin svoje notranjosti in se spolnjeval. Tako smo vsi ljudje odgovorni za naše najmlajše, vsi smo odgovorni za njihov notranji razvoj in zdravo rast

v življenju. Saj ima vsak otrok pravico, da se osebno spolni in dozori v zrelo, plemenito osebnost. Pri tej rasti ga nihče ne sme ovirati, ampak bi mu moral biti vsakdo v oporo.

Še je med nami živa zavest, kako pomembno je v teh rečeh ravnanje staršev in vseh domačih z otroki od najnežnejših let naprej. Še vedno je v naših družinah veliko resnično požrtvovalne skrbnosti. Vedno hvaležno pozdravljamo tudi revije, članke, radijske oddaje, strokovna predavanja, srečanja med vzgojitelji in starši tako pri svetnih kakor pri cerkvenih ustanovah, s katerimi si vsi prizadevajo za skladen

Med sv. opravilom velikonočne vigilije v cerkvi Marije Pomagaj (f. Erjavec)

razvoj človeške osebe v mladosti. Tako se med nami ostri tudi čut za stranpota, na katera včasih naletimo. Vemo, da ne pomagajo veliko samo opozorila, obsodbe, čeprav so včasih tudi na mestu. Zato mora biti res naša skupna skrb, da se otrokom posvetimo z vso ljubeznijo. Naj to našo ljubezen čutijo in vedno znova doživljajo. Tako jim bomo vedno znova vzbujali zavest o dostojanstvu njihove narave in jih zavarovali pred vsem hudim. Vse naše prizadevanje pri verskem pouku gre samo za tem da bi vam, dragi starši, pomagali vzgojiti dobrega človeka, „ki je po Bogu ustvarjen v resnični pravičnosti in svetosti“, človeka, ki bo imel svoj pogled uprt v Boga, z obema nogama pa bo stal na tej zemlji in tukaj služil skupnosti ter s tem osrečeval sebe in druge.

Mladi

Hitro minejo otroška leta in kar naenkrat se zavemo najrazličnejših stisk, v katere pride po nujnosti zorenja in zaradi onaj zovanja svoje okolice mlad človek. Pride čas, ko ne moremo več ob vsakem koraku stati za njegovim hrbtom, ga spremljati kakor senca in ga varovati. Če bi to delali, bi največkrat zavirali njegovo notranji rast ter jo nujno okrnili, da ne bi prišel do tiste samostojnosti, ki je res vredna človeka. Vendarle pa se ne bomo mogli izogniti svoji odgovornosti,

čeprav se nam zdi, da smo mnogokrat brez moči. Strokovnjaki nas opozarjajo, da moramo že otroka pripraviti na življenje s tem, da naj pomagamo skladno razvijati njegov čut za vse plemenito, lepo, pošteno, dostojno in dobro, dokler je čas. Le tako mu pomagamo oblikovati vest, tisti nenogrešljivi notranji kompas življenja. Predvsem pa se moramo truditi, da si bomo pridobili resnično zaupanje in iskreno odkritosrčnost mladega človeka. Pride namreč doba, ko mu ne moremo drugače zares pomagati, kakor da prisluhnemo njegovim presojam in se veselimo njegovih treznih in jasnih ocen življenja, s kakršnim se srečuje, čeprav so te ocene za nas mnogokrat neprijetne. Najuspešneje bomo delali dobro in mlademu človeku zares koristili, če bomo odgovorno, spoštljivo, umirjeno in brez spotikanja nad čemerkoli mladostniku pomagali prečiščevati njegove vtise in njegov odnos do tistega širokega življenja, ki se z njim nujno srečuje, saj je v takšno življenje pahljen in ujet.

Tudi mi škofje se zavedamo, kako težko je in kako smo neobgljeni, ko je treba pravilno, spoštljivo, modro in zadržano govoriti z mladim človekom o mladem človeku. Veseli smo, kadar nam oni sami spregovorijo iz svojih globin in nam iskreno povedo, da so njihovi cilji višji in lepši, kakor to dostikrat razodeva vse pre-

več površno opazovanje in presojanje njihovega življenja iz naše oddaljenosti.

Z vsem zaupanjem bi radi povedali, da se veselimo takšne mladine in se želimo sami spodbujati ob njenih ciljnih in resničnih vzrokih. Saj nam je že apostol Pavel zapisal: „Očetje, ne grenite svojih otrok, da jim srce ne upade!“ (Kol. 3, 21). Ko to mladino vabimo k Njemu ki je „pot resnica in življenje“, h Kristusu, se dobro zavedamo, da nam je za naše uspešno vabljenje najprej potrebna velika mera blagosti, spoštovanja, razumevanja in srčne dobrote. Tlečega stenja ne bomo ugašali, pač pa mu radi prilivali olja s svojo naklonjenostjo in do-

brohotnostjo. Naj bo tudi v tem naša svetoletna prenova.

Starejši ljudje

Vsakdo je mlad samo nekaj let, nato gre skozi ustvarjalno dobo v zorenje in se kmalu začne bližati odmiranju. Med nami je veliko ostarelih ljudi, ki kar naenkrat začutijo, da so odveč na svetu, nepomembni, v napoto mladim. To pa je zanje velika bolečina. Skušajmo biti ljudje tudi do ostarelih.

Vemo, da v današnjem življenju vse hiti za ustvarjanjem, za dosežki, storilnostjo in uspehi. Zato je tudi v središču življenja in pozornosti človek, poln živ-

Zunanost nove cerkve Marije Pomagaj (foto M. Šušteršič)

ljenjske moči in pripravljen na tveganje, pa čeprav je dostikrat mladostno neizkušen. Res je, da lepšega življenja ne gradimo toliko iz stoletnih izkušenj kakor iz novih vrtoglavih izumov in stvaritev. Mnoge mlade pa bega in moti dejstvo, da podjetja in ustanove mnogokrat iščejo ljudi z večletno prakso. Tako so dostikrat tudi mladi prizadeti.

Kako naj gledamo na starejšega človeka? Njegova veličina je v tem, da se je ves izgaral in žrtvoval v življenju. Živel je bolj za druge kakor zase in v skromnih razmerah ustvarjal pogoje za boljše življenje. Sebi je pritrgoval, da bi drugi lažje in boljše živeli. Dan za dnem slišimo govoriti dobre starše: „Naj imajo naši otroci boljše in lepše življenje, kakor smo ga imeli mi!“ V tem je velika srčna dobrota in plemenitost.

Kaj pa starejšega človeka danes najbolj boli? Morda to, da ga v starosti še vedno izkoriščajo in zahtevajo od njega raznih uslug? Nikakor ne. Starejši človek je vedno vesel, če ve, da ga še niso odpisali. Hvaležen je, če more še pomagati in koristiti. Kako dragoceni so stari starši pri varovanju otrok in uvajanju teh otrok v zares plemenito življenje. Tudi stari ljudje so še vedno notranje odprti in dobri, čeprav so včasih zaradi razočaranj zagrenjeni. Njihova bolečina je v tem, če vidijo, da mi nismo dobri. Hudo jim je,

če ne znamo ceniti njihove požrtvovalnosti. Saj ne iščejo hvale zase in morda plačila. Boli jih, če opazijo, da smo brezčutni, da v nas ni tiste dobrote, ki nam je v življenju najbolj potrebna. Njihova želja je, da bi bili tudi mladi zdravi, ustvarjalni in razgibani ljudje predvsem dobri, kakor je dober kruh.

Dajmo jim zato priložnost, da bodo v nas odkrivali dobroto. To jim bo dokaz, da se niso trudili zastonj. Videli bodo tudi, da zato, ker smo dobri, le nismo daleč od Boga, ki je dobrota sama. Ali ne zaslužijo, da jim podarimo vsaj to pomirjujočo zavest?

Če nas življenjske razmere prisilijo, da imamo nekje osamljene starše, morda celo v domu onemoglih, ker druge rešitve nismo mogli najti, ne pozabimo nanje. Ne odrinimo jih iz svojega življenja kot neke vrste nerabno blago. Saj ostareli človek ne potrebuje veliko, ne bo nas zajedal. Zadovoljen bo, če mu podarimo nekaj svojega časa in svoje pozornosti. Prevečkrat, žal, to težko damo. Govorimo si, da je čas zlato. Če smo postali žrtve hlastanja, ne bo časa ne spoznanja ne moči za dobroto. Vsi smo izpostavljeni tej nevarnosti.

Zato si sredi vsega ustvarjanja in hlastanja vzemimo čas, da ne bomo oboževali svojih dosežkov in storitev, pri tem pa poteptali človeka, najprej v sebi, nato pa v svojih najbližjih. Ne smemo po-

stati neobčutiljivi stroji, pa čeprav bi bili elektronsko še tako izpopolnjeni in gospodarsko donosni. Biti in ostati moramo predvsem ljudje. Tudi to je povabilo svetega leta.

Družina

Sveto leto bi rado dalo svoj prispevek k prenovitvi sveta. Če pa hočemo prenavljati svet, moramo najprej prenoviti družino. Moralno zdrav narod je narod moralno zdravih družin, medtem ko je propadajoči narod narod propadajočih družin. Ko se v naših časih vse lomi, doživlja tudi družina svojo veliko preobrazbo. Iz večje skupnosti, ki je poznala

tri ali štiri rodove pod isto streho, se je po večini skrčila na dva rodova: starše in otroke. Stari starši v njej vedno bolj izgublja-jo svoje mesto in vlogo. Tako se družina nehoče trga od bogatega izročila preteklosti. Žalostno je, da naš čas mnogokrat smeši ali vsaj podcenjuje dragocena stara izročila in izkušnje.

Ko je družina tako nekako pomaknjena v osamljenost, potrebuje zato tem pristnejšega notranjega ognja medsebojnega spoštovanja, zaupanja in predvsem ljubezni. Nikar ne vzdihujemo in ne obtožujemo. Tudi tukaj velja apostolova beseda, da nas Bog ne bo pustil skušati čez naše moči

Predstavniki slovenskih domov in organizacij ter narodne noše na „Slovenskem dnevu“ 1974 (foto Marijan Šušteršič)

(1 Kor 10, 13), če bomo le odprti za prizadevanje v dobrem.

Srce družinskega življenja je in ostane po splošnem prepričanju in izkušnjah ljubezen, ki se veseli resnice, ki vse prenese, vse upa, vse potrpi in tudi nikoli ne mine (1 Kor 13, 7). Bog je v našo naravo položil to skrivnostno silo, ki dva mlada človeka privlači in končno pred Bogom združi v najtesnejšo zvezo življenja. Žena, ki po svoji naravi nežnejše čustvuje, mora biti zares srce družine, počivališče svojemu možu in pribežališče svojim otrokom. Morda je ena velikih nesreč naše družbe, da je mnogokrat žena, ki bi morala biti tisto srce družine, ki se razdaja v ljubezni, postala sama sebi namen, zapustila je domače gnezdo, tisto kraljestvo, ki ji ga je Bog odkazal v načrtu svoje previdnosti. „Žena je močna v svoji družini, a je tudi prav s tem močna tudi v družbi. Posvetite ženo, nevesto, mater in svet bo prenovljen. Trdno stoji niša, kjer čuva žena, mati, resnična žena, resnična mati. Brez nje ni topline, ni ognjišča. Ne preiskujte naroda, tega podaljška družine, pojdite naravnost k studentu, od katerega narod živi, k družini. Kakršne bodo družine, takšno bo ljudstvo. Vse je povezano z začetkom. Kaj pomaga ozdravljati družbene rane, če najprej ne ozdravimo družinskih ran? Veličina domovine je najprej plemenitost in veličina družine. Res-

nični plamen, prvi plamen je v družini, kjer je mati kakor prižgana svetilka...“ (tako piše v *L'homme nouveau* 16. jan. 1974).

Zato mora biti naša velika dolžnost, da že mladega človeka vzgajamo za ljubezen in odpoved. Zlasti je to važno v doraščajoči dobi. Le trudimo se, da bodo naši mladi ljudje šli skozi tečaje in šole za zaročence, kjer jih bodo učili prave ljubezni. Kdor se v mladih letih ni pripravil in usposobil za življenje iz ljubezni, bo to težko kdaj nadomestil.

Zakonska ljubezen je tisti studenec, iz katerega prihajajo in se vzgajajo otroci, ki so najlepši dar zakoncem in mnogo pripomorejo k njihovi sreči. Toplota doma in ljubezen staršev je nujno potrebna za dober začetek otrokovega samostojnega življenja. O številu otrok odločajo starši. To pa ne sme biti samovoljna odločitev, ki bi imela za cilj čim večjo udobnost, temveč mora biti sklep staršev, narejen pred božjim obličjem. To je vprašanje njihove vesti, ki si jo morajo oblikovati po načelih krščanskega življenja.

Radi priznamo, da je tudi dobrim kristjanom često težavno ravnati se po božji postavi in poslušati cerkveno učiteljstvo, ki božjo postavo obvezno razlaga. Vemo, da človeška vest zori počasi; treba je mnogo naporov in žrtev, da naše notranje oko uvidi in dojame polni smisel božje ure-

uive. Cim bolj pa bodo zakonci rasi v ljubezni do božjih postav, tem bolj se bo večala njihova uobranja svoboda in moc za odviadovanje nagonov.

Skusnje kazejo, da je ljubezen v marsikaterem zakonu premalo zreia, premalo razvita in zato slaboobna. Zato ji manjka moci, da bi obviadovala nagonске prvine in privedia cloveka do pravega reda. Mnogo zakoncev živi res v tako neugodnih življenjskih razmerah, da spolnjevanje božjih postav zahteva od njih junaško mero kreposti, ki jo včasih niso zmožni. V tej stiski naj zakonci ne obupavajo, ampak se zanašajo na božjo pomoč in božje usmiljenje. Bog v takih primerih bolj gleda na clovekovo dobro voljo kakor na pomanjkanje moči za spolnitev postave. Seveda se clovek ne sme nikdar zadovoljiti z začasnimi in polovičnimi rešitvami. Kdor išče resnico in ljubezen, bo sčasoma odkril tiste visoke vzore in vrednote, brez katerih ni možno vsebinsko polno in urejeno življenje. Temu notranjemu klicu moramo prisluhniti, čeprav je včasih težko.

Naredimo v svetem letu inventuro tudi v naših družinah. Išči-mo v njej tisto stično točko, ki nas po božji volji mora povezati. To pa je ljubezen. Glejmo za vsemi pomanjkljivostmi in napakami v vsakem družinskem članu predvsem tisto, kar je na njem

dobrega in lepega. Naredimo svoje družine za resnična svetišča ljubezni in dobrote. Naj bo naša skupna molitev, skupno branje vsaj nekaj stavkov svetega pisma, skupno obhajanje praznikov zares „vez ljubezni“. „Človek, ki je edina stvar, ki jo je Bog hotel zaradi nje same, ne more v polnosti najti sam sebe razen z odkritosrčno daritvijo samega sebe.“ (CS 24, 3)

Življenje v družini naj bi bilo takšno nepretrgano darovanje. V tem bomo našli sami sebe, svoj smisel in svojo srečo, ki je nujno povezana s srečo drugih.

Konec prihodnjič

Pismo "Duhovnemu Življenju"

Letos bom končal srednjo šolo. Lahko si mislite, da se veliko bavim z vprašanjem, kam bom usmeril korake, ko bom imel spričevalo bachillerja v rokah. Da, mislim tudi na duhovništvo. Imam zelo dobre starše, od katerih sem se naučil spoštovanja do duhovnikov, obenem pa od blizu gledam njihovo delo. Starši ne skušajo pri izbiri poklica na noben način vplivati name, za kar jih še bolj spoštujem. Vidim, kako so spoštljivi in obzirni do moje bodoče odločitve. Le to so mi rekli večkrat, naj se odločim za tisto pot, na kateri upam najti srečo in tudi za druge veliko dobrega storiti. Sem star 17 let, imam rad šport, pa tudi brem rad. Vesel bom, če mi daste kakšen nasvet za mojo skorajšnjo odločitev.

P.

Dragi P.

Kot za vsakega mladega človeka se tudi zate nagloma bliža čas, ko boš moral dati svojemu življenju določeno in morda končnoveljavno smer z izbiro svojega stanu. Sam čutiš da boš kmalu na prelomnici svojega življenja. Pot, ki si jo boš izbral, boš potem težko še kaj dosti spreminjal. Zato je modro, da vprašaš tudi druge za svet, zlasti svoje starše in kakega duhovnika.

Za nekatere je na koncu srednje šole vprašanje le, na katero fakulteto naj se vpišejo. Njih odločanje ni tako dalekosežno in resno kot pa tvoje, ki bi rad vedel, če ni tvoje mesto morda v duhovništvu. Če bi se odločal le za eno ali drugo vrsto višjega študija, bi ti svetoval, da najprej prisluhneš svojemu nagnjenju. Kaj te veseli, za kaj si ves čas srednje šole, zlasti v zadnjih letih, kazal veselje? Te je zanimala tehnika, si občudoval zdravnika v njegovem poklicnem delu in humanitarni dejavnosti? Si morda bolj ekonomsko usmerjen ali pa te veselijo humanistične vede? S čim se najraje ukvarjaš v

svojem prostem času, kam te srce —ne le suha dolžnost— vleče? V tisti smeri bo verjetno tudi tvoja bodoča poklicna panoga.

Pri vprašanju izbire bi svetoval še dve stvari! Prvič, pojdi h kakšnemu dobremu psihologu, da ti napravi vse potrebne teste, ki ti bodo s precejšnjo gotovostjo povedali, kakšne sposobnosti imaš in kakšna nagnjenja, za katera morda niti sam dobro ne veš, ker žive in delujejo v podzavesti. Poskrbeti si takšen test danes ni več potrata in tudi ne privilegij izbrancev. Mislim, da bi si ga po možnosti moral vsakdo poskrbeti. Drugič: ne pomaga mnogo le veselje do kakšne stvari, treba je imeti tudi odgovarjajoče sposobnosti. Ne boš šel za inženirja, če si slab v matematiki, in ne za kirurga, če si preveč občutljiv. Nagnjenje in sposobnost sta stvari, ki jih moraš imeti pred očmi, ko se odločaš za to ali ono bodočo poklicno panogo.

Toda tvoja odločitev bi bila rada že globlja. Ti bi rad izbral ne le poklicno panogo, ampak svoj življenjski stan. Če se namreč odločiš za duhovnika, se s tem odločiš tudi za samski stan, se torej odpoveš zakonskemu in družinskemu življenju. Zato boš razumel da je takšna odločitev vse važnejša, vse globlja in dalekosežnejša, kot pa če gre za to, da greš na to ali ono fakulteto. Res je, da tudi če se odločiš za duhovništvo, da tudi ta korak še ni dokončen. Dolgo let duhovne priprave in študija v semenišču je hkrati tudi čas boljšega spoznavanja poklica. In dokler škof ne položi pri duhovniški ordinaciji svojih rok na tvojo glavo in te s tem naredi za duhovnika, si načelno še vedno svoboden, da rečeš ne in si izbereš drugo pot. Toda precejšen procent verjetnosti, da te Bog kliče v duhovništvo, pa je prav, da zahtevaš sam od sebe, ko potrkaš na semeniška vrata in prosiš za sprejem.

Kako naj se odločiš? Tudi tu gre v bistvu za nagnjenje in sposobnosti. Nagnjenje! Čutiti moraš, da boš srečen v tem stanu, veselje moraš imeti do bistvenih opravil, ki jih bo ta stan jutri od tebe zahteval. To se z drugo besedo pravi, da moraš kot dober kristjan čutiti nagnjenje in veselje stopiti v službo Kristusovo pri reševanju sveta za večno življenje. Gotovo poznaš kakšnega dobrega duhovnika in veš v glavnem za njegovo delo. Zamisli se v to, če boš rad in to vse svoje življenje delal to, kar vidiš delati takšnega duhovnika: pridigati, spovedovati, učiti katekizem, svetovati v duhovnih zadevah ljudem, deliti druge zakramente. Ne imej v mislih kakšnih izrednih nalog, za katere edine bi morda čutil veselje kot duhovnik. Nobene gotovosti nimaš, da ti bodo predstojniki kaj takega tudi naložili. Tedaj bi doživel razočaranje, ki ti lahko zagreni duhovniško existenco. Le če si pripravljen, da se daš na razpolago za vsako duhov-

niško delo, ki bi ga predstojniki prosili od tebe, pojdi na to pot, drugače ne! Še manj imej v mislih denar in lagodno življenje. Toliko boš že imel, da se boš verjetno lahko pošteno preživljal, bogastva si pa ne boš napravil. In če misliš nanj ali pa na čast in spoštovanje, potem ti odločno odsvetujem duhovništvo. Ne samo odsvetujem, naravnost svarim te red njim. Bi bil nesrečen, vernikom pa verjetno v resno pohujšanje!

Potem pa sposobnosti! Ne mislim predvsem na umske sposobnosti. Teh ti najbrž ne manjka. Filozofsko-teološka priprava na duhovništvo ni nič težja kot katerékoli druge kariere. V študijski pripravi ni teža duhovniškega poklica. Težja je odpoved zakonu in družini. Človek, vsak normalen človek, ima naravno nagnjenje do prijateljstva in poznejše dokončne združitve z osebo drugega spola in do vsega tistega, kar označujemo z lepima besedama zakon in družina. Odpovedati se temu je resna in težka odpoved, ki jo je človek le z božjo milostjo zmožen doprinesti, in z gotovostjo, da mu bo Kristus ves čas duhovništva stal ob strani, da bo tej odpovedi ostal tudi zvest do konca.

Če torej čutiš normalno nagnjenje do deklet, to še ni znak, da nimaš duhovniškega oklica. Pomeni le, da si normalen fant. Toda če te Bog kliče v ta stan—in Bog te mora klicati—potem ti bo dal tudi moč in pogum, da se boš veselo odpovedal tej vrsti človeške ljubezni, da bo vsa tvoja ljubezen veljala Kristusu in dušam. Če bi pa čutil le premočno in zato praktično nepremagljivo nagnjenje do zakonskega življenja, potem nisi poklican v duhovniški stan. Nereptanih, izrednih milosti v svojem duhovništvu si ne smeš obetati. To bi bilo preskušanje Boga. Pri 17 letih si verjetno ne boš upal z gotovostjo zatrditi, da te sposobnosti imaš. Zato pa boš, kot že rečeno, dolga leta v semenišču, a ob enem v zadostnem stiku s svetom in domom, da boš lahko spoznal, če imaš vse to—torej če te Bog res kliče v duhovništvo. Ohrani si potrebno svobodo do konca in preskušaj samega sebe. Včasih so morda kje bogoslovce imeli preveč odtrgane od sveta. Danes ni nevarnosti, da bi na dan svojega posvečenja ne vedel dosti dobro, čemu se odpoveduješ in kaj je duhovniški poklic.

Če imaš poklic, bodi vesel in Bogu hvaležen. Kristus in Cerkev potrebuje ta duhovnikov, ki bi delali in živeli v svetu, pa vendar ne bili od tega sveta. Danes bolj kot kdaj prej, ko jih je malo, ki so pripravljene vse svoje življenje darovati službi Cerkve. Bog daj, da bi bil ti eden od njegovih izvoljenih!

Al. Kukovica

Marxistična setev in žetev v Argentini

Veliko se govori o marksizmu v sodobni Argentini. Koliko pa je marksistov, najbrž nihče ne ve vsaj približno njihovega števila. Razdeljeni so v več skupin, poleg tega pa še imajo več pomožnih ali sopotniških organizacij.

Komunisti so v glavnem razdeljeni v štiri skupine, to je ortodokсно, ki priznava Moskvo kot center svetovnega komunističnega gibanja, potem pridejo maonisti, ki imajo svoje oči obrnjene proti Kitajski, naslednji so navdušeni za Kubo in trockisti prisegajo svojo vdanost IV. Internacionali. Cilj vseh teh skupin je isti, razlikujejo se samo glede taktike, kako izvesti revolucijo in zato primerneга časa ali obdobja. V glavnem poznajo samo konspirativno članstvo, javnosti so poznane samo osebe, ki so potrebne za legalizacijo stranke pred oblastmi ali izdajo publikacij. Ne zbirajo masovnega članstva, kot je to primer komunistov v Italiji in Franciji, ampak se omejujejo na vzgojo elit in le preko teh hočejo izvesti revolucijo in še prej prevladovati v javnem mnenju.

Socialisti so razdeljeni v približno pet skupin. Tri so po svo-

jem delovanju precej blizu komunistom in njihovi zanesljivi zavezniki, dve pa hočeta izpolnjevati načela socialne demokracije.

Setev

Značilno za marksizem v Argentini je, da so do leta 1945 v socialistični stranki in organizacijah prevladovali intelektualci, vsaj vodstvena mesta so bila izključno v njihovih rokah, v komunistični stranki pa delavci ob sodelovanju manjšega števila intelektualcev. Kljub sorazmerno majhnemu številu članstva in volilcev so socialisti imeli precejšen vpliv v javnem življenju in so poleg katoliških socialnih mislecev glavni pobudniki socialne zakonodaje v prvih štiridesetih letih sedanjega stoletja. Posebno močan je bil njihov vpliv v združništvu, to je ustanavljanju konzumnih zadrug in za gradnjo cenenih stanovanj. Delo komunistov je bilo omejeno na propagando in organizacijo stavk.

Po letu 1945 se je stanje začelo spreminjati. Socialisti so se začeli deliti v več skupin, delavci pa oddaljevati od komunistične stranke. V zadnjih letih delavev skoraj ni več v komunističnih

skupinah, izjeme so redke, vse vodijo intelektualci. Ker so izgubili na privlačnosti med delavci, so obrnili ali usmerili svoje delovanje med študirajočo mladino in intelektualce, predvsem na univerzah in srednjetehtničnih šolah.

Na univerzah so imeli nekaj svojih dobrih strokovnjakov, ki so postopoma zasedli ključne položaje. Njihovo delovanje je bilo vedno prilagojeno vsakokratnim razmeram in okoliščinam, to je javno ali konspirativno. Največkrat jim razmere niso bile naklonjene, vendar so znali pridobivati nove položaje s svojo strokovno sposobnostjo. Nova mesta na univerzah so dobili na podlagi javnega razpisa kot dobri strokovnjaki in pedagogi ter svojih prijateljev. Le-ti so pozneje nameščali za svoje sodelavce pripadnike iz lastnih vrst. Ob revoluciji leta 1967 se je pokazalo, da so na nekaterih fakultetah popolnoma prevladovali.

Čistke, ki so sledile, jim niso odvzele vseh položajev. Ko so prenehale in so bili objavljeni novi razpisi profesorskih mest, so začeli zopet pridobivati na položajih, po 25. maju 1973 pa jim je bila praktično izročena vsa univerzitetna izobrazba in vzgoja. Tudi v prvih mesecih 1974 se položaj ni dosti spremenil.

Poznavalce razmer preseneča delavnost in disciplina komunistov in marksistov na splošno. V

novembru 1973 je redovnik profesor na filozofski fakulteti bucenosaireške državne univeze povedal, da so komunisti najboljši študenti na univerzi. Nekateri mislijo, da so to razgrajači, ki vpijejo in razbijajo na univerzah in po ulicah. Med temi pravih komunistov sploh ni. Oni študirajo in polagajo izpite in se usposabljaajo v svoji stroki ter manifestacije in nereda samo vodijo iz ključnih položajev. Izvrševalci nalog so njihovi sopotniki in mladina brez volje do študija in resnega dela.

Delovanje je usmerjeno v dve konkretni in dobro določeni smeri, to je vzgoji elite in obvladanju javnega mnenja.

Član elite ve, kaj hoče. Da se pride do tega članstva, je potrebno prekoračiti različne stopnje, od „noviciata“ do pravega zaupnega člana stranke ali skupine. Postopek za sprejem v članstvo je v vseh komunističnih skupinah precej podoben. Polnopravni člani stranke ali skupine so neke vrste „marksistični menihi,“ ki so tudi v zasebnem življenju podvrženi njeni disciplini.

Ker take discipline večina mladih, posebej v sodobni družbi, ki je pomehkužena, ne prenese, se vzgaja množica sopotnikov, ki naj javno izvršujejo njihova navodila in naročila. Tudi tem se ponuja in razlaga marksizem kot zdravilo za vse probleme družbe, obenem pa ubija čut za moralo

in vero. S spretno taktiko to v veliki meri dosegajo. Tako je že polno mladih, ki pravijo, da niso marksisti, a edino rešitev za probleme sodobne družbe vidijo v marksizmu. So popolni materialisti, brez vere in morale. Oropani so vsake duhovnosti in ponižani na stopnjo civilizirane živali, ki se izživlja v obilici tvarnih dobrin in spolnosti. Od človekovega dostojanstva so jim ostali samo še biološki znaki in fiziološke funkcije organov, dobrin duha, duše in namena človekovega življenja ne poznajo več. Duhovna golota teh ljudi je velika, morda večja kot je bila Adamova in Evina ob padcu. In tu je še velika razlika. Adam in Eva

sta se svoje golote, tudi telesne zavedla, sramovala in skrila ter molčala. Tako sta lahko slišala glas božji in se mu odzvala. Sicer sta se izgovarjala ter končno pogovorila z Bogom, prejela pokoro in obljubo odrešenja. Sodobni človek pa svoje duhovne in telesne golote ne skriva in se je ne sramuje, ampak se še bolj oddaljuje od Boga in med hruščem in ropotom beži v objem še večjega zla.

Veliko aktivnost kažejo v založniški dejavnosti. Vsaka marksistična oziroma komunistična skupina ima svoj tednik ali revijo. V podnaslovu pokaže svojo orientacijo. Literatura je zelo obilna. So založbe, ki se skoraj

Udeleženci na Slovenskem dnevu 1974 (foto M. Šušteršič)

izključno bavijo z izdajanjem marksističnih brošur in knjig. Povsod se lahko vidijo izvodi knjig klasikov marksizma kakor tudi novejših teoretikov, domačih in tujih.

Izgleda, da so nekako odsotni v ustanovah javnih občil, vendar se tudi tukaj pozna vpliv dela njihovih sopotnikov. Nekateri programi, predvsem filmski in gledališki pa propaganda to potrjujejo.

Zetev

Uspehi vztrajnih prizadevanj niso izostali. Skoraj na vseh ključnih položajih imajo svoje zaupnike. Zato se toliko govori o infiltraciji. Največji centri infiltracije so državne univerze, a tudi privatne niso izvzete.

Mladi jasno in odločno izpovedujejo, da hočejo socialistično domovino. Vse, kar temu nasprotuje, je imperializem. Ni važno pod kakšnim imenom se zbira-

MOLITVENI NAMEN ZA JUNIJ

Splošni: Molimo, da bi se po skrivnosti Jezusovega Srca naučili verniki prave krščanske osvobajajoče ljubezni.

Misijonski: Molimo, da bi črna Afrika iskala in doumela smisel svetega pisma.

jo, važno je, kaj hočejo in koliko jih je, to je število.

Gverila zadnjih let je pokazala, da so mladi dobro organizirani in imajo veliko zaslonbo pri starejših. Ljudsko mnenje jim skoraj ne nasprotuje, je indifrentno, če ne pritrjuje. Kot je poročal tednik *Esquíu*, je bilo leta 1973 poleg številnih pobojev še 190 ugrabitev in se je moralo za odkupnino, da so jih izpustili, plačati približno 40 tisoč milijonov starih pesov ali 40 milijonov dolarjev po uradni zamenjavi. Kar preseneča, je, da se ljudje zaradi tega dosti ne razburjajo niti ne sočustvujejo z žrtvami, posebej še, če so le-ti tujci.

Demoralizacija se kaže povsod. V kioskih je polovico vsega, kar ponujajo, škodljivo za vsakega človeka, predvsem še za mlade ljudi. Nemoralne literature po knjigarnah je veliko. Zveza katoliških mater je zaradi tega že večkrat protestirala na merodajnih mestih, a je bil uspeh bolj majhen.

Samo dobrih štiristo metrov od vladne palače v bližini največjega srednješolskega zavoda v Buenos Airesu, je bil v knjigar- ni na polici, kjer so bile razstavljene knjige dvomljive vsebine, položen karton z napisom: *la virginidad es un desperdicio, apoye a la pornografía*. Prevoda te besede ne zasluži.

Pred leti je revija za vzgojna vprašanja objavila anketo med

mladimi do 18. leta starosti. Bilo je postavljeno tudi vprašanje, kaj mislijo o Kristusu, Marxu in drugih važnih osebnostih. Mladenič 16. let je odgovoril, da on ne ve, da bi še kdo govoril o Kristusu in bi ga poznal. Torej v mestu, ki se ponaša, da ima več kot 180 cerkva, živijo ljudje, ki ne poznajo Kristusa niti niso slišali o njem govoriti.

Televizija in druga sredstva javnih občil kar tekmujejo, kdo bo pokopal več človekovega dostojanstva in duhovnosti. Pred dvajsetimi leti si še lahko videl mlade ljudi polne idealov, pripravljene umreti za svoje krščansko prepričanje. Dandanes vsaj v javnosti kaj podobnega ni več videti. Videle so se tudi mlade družine in intelektualci, navdušeni za krščansko demokratično idejo in miselnost. Veliko so obetali. Danes so razkosani na različne frakcije in iščejo revolucionarnega zagona v marksizmu. Večina političnih strank ima že v svojih programih kar precej marksistične primesi.

Včasih je imel laicizem te dežele korenine v framasonstvu in nacionalizem svoje izhodišče v fašizmu. V naših dneh se oba hranita iz marksističnega nauka.

Javna in zasebna morala zelo padata. Veliko je zločinov zoper življenje in imetje bližnjega, a veliko več jih je zoper življenje lastnih otrok. V deželi, ki bi lahko preživela desetkrat več pre-

bivalcev, kot jih ima, umorijo lastni starši letno 300 tisoč nerojenih otrok (dnevnik La Nación, 7. 3. 1974, str. 4). Pravijo, da je v resnici ta številka še večja, 350—400, torej 1000 umorov nerojenih otrok vsak dan ali približno 40 vsako uro.

To je približno bežna slika tega, kar je. Je pa v Argentini tudi še veliko dobrega. Morda je preveč skrito, da se v javnosti ne vidi. So pa res večkrat dnévi, ko najboljši in optimisti s skrbjo gledajo v bodočnost.

Bodočnost, še bolj pa večnost mora skrbeti starejšega in mladega. Posebno mladina v takih okoliščinah potrebuje posebne pomoči starejših. Te pomoči posamezniki največkrat sami ne zmorejo iz različnih razlogov, zato je potrebna skupno sodelovanje in bratska pomoč.

Avgust Horvat

Dokument o Marijinem češčenju

Dne 2. februarja je papež podpisal pomemben dokument: apostolsko ekshortacijo (spodbudno pismo) za ureditev in napredek češčenja prebl. device Marije. Pismo je bilo objavljeno 22. marca. Namen dokumenta je, češčenje božje matere v duhu koncila prav usmeriti in pospeševati ter svartiti pred neprimernimi oblikami tega češčenja v našem času, ki morejo voditi celo v neko krizo Marijinega češčenja.

Dokument ima tri dele: 1. češčenje božje matere v prenovljeni liturgiji; 2.) smernice za prenovo Marijinega češčenja; 3.) pobožnost angelovega češčenja in rožnega venca.

ČEŠČENJE MATERE BOŽJE V PRENOVLJENI LITURGIJI

Prvi del je razdeljen v dve poglavji. Prvo daje pregled Marijinega češčenja v novih bogoslužnih knjigah: v bogoslužnem kalendariju, misalu, lekcionariju, molitvenem bogoslužju in novih obrednikih. Bogoslužne knjige poglobljajo Marijino češčenje, ga organsko vključujejo v obhajanje Kristusovih skrivnosti in mu pravilno odmerjajo edinstveno mesto, ki mu pripada v krščanskem kultu. V bogoslužnih knjigah najdemo vsebinsko bogate in pristrčno

lirične oblike Marijinega češčenja. Povsod je vidna tesna Marijina zveza s Kristusom in tudi njena naloga, ki jo ima v molitvi.

Drugo poglavje govori o Mariji kot vzoru češčenja v Cerkvi in za posameznika. Marija je poslušala božjo besedo, molila in slavila Gospoda, dala Kristusu Glavi življenje in darovala Sina. Cerkve hodi po njeni poti: poslušaj božjo besedo v bogoslužju, ne prenehoma hvali Gospoda in moli za zveličanje sveta, daje življenje v zakramentih in daruje evharistično daritev, v kateri se spominja Gospodove smrti in vstajenja.

SMERNICE ZA PRENOVO MARIJINEGA ČEŠČENJA

Marijino češčenje mora biti kristološko, to se pravi, nerazdružljivo povezano s Kristusom. Upoštevati mora tudi Marijin odnos do Svetega Duha. Biti mora biblično, to je črpati mora iz Svetega pisma. Skladati se mora z liturgičnim duhom in mora biti ekumensko, to je, biti mora tudi orodje za edinstvo kristjanov. Upoštevati mora tudi posebnosti našega časa, posebno razmere današnje žene, v katerih živi v družini in družbi.

Tako bo češčenje božje matere

postalo solidnejše in čistejše. Marija, ki je bila prva posnemalka Kristusova, pa bo vzvišen vzor današnjemu človeku. Zvestoba božji besedi, zvestoba božji poklicnosti, duh ljubezni in služenja, dejavno sodelovanje pri delu odrešenja — to so vzori za vse čase in vse narode. Tako češčenje nas bo varovalo pomanjkljivosti v Marijinem češčenju: površne lahkovernosti, brezplodne sentimentalnosti, ozkosrčnosti, pretiravnja in neutemeljenega zanašanja na legendarne prvine.

ANGELOVO ČEŠČENJE IN ROŽNI VENEC

Tretje poglavje govori o dveh pobožnostih, ki jih je sveti sedež večkrat priporočal: o angelovem češčenju in o rožnem vencu. Papež želi, da bi tudi v današnjih

spremenjenih razmerah ne opuščali angelovega češčenja. Obširno govori o rožnem vencu. Znanstvene raziskave zadnjih let so odkrile značilnosti rožnega venca, njegovo evangeljsko in kristološko osnovo — saj so skrivnosti vzete iz evangelija, iz Jezusovega življenja. Rožni venec je obenem hvalna in prosilna molitev, zraven pa premišljevanje. Brez premišljevanja bi bil rožni venec kakor telo brez duše in bi postal le mehanično ponavljanje molitvenih obrazcev. Nekateri so želeli, da bi rožni venec razglasili za liturgično molitev, a rožni venec ima svoje posebnosti in značilnosti, pomaga nam pa liturgijo bolje razumeti in živeti iz nje. Ni prav, če bi rožni venec molili med bogoslužnim opravili. Dokument posebno priporoča rožni venec v družini, ker družina je „domača Cerkev“.

PRIPOMBE K 1. MOJZESOVI KNJIGI

Tu hočemo na kratko obrazložiti nekaj težjih mest iz 1. Mojzsove knjige, ki je hkrati tudi prva knjiga svetega pisma stare zaveze.

1 Mojz 2, 3: „Gospod je zasadil vrt veselja v Edenu...“

Kaj je ta raj ali vrt veselja? Ker Bog ni razodel piscu stare zaveze bolj natančno, v kakšnem stanju je živel prvi človek, nam hoče z besedo raj pokazati le na veliko božjo ljubezen, ki je je bil

deležen. Podobo blaginje — to pomeni živeti v vrtu veselja ali raju — uporablja sveto pismo na mnogih mestih kot podobo velike ljubezni Boga do človeka.

1 Mojz 3, 1: „Kača je bila najbolj zvita od vseh poljskih živali...“

Sovražnik človeštva je prikazan v podobi kače, ker je kača igrala veliko vlogo v malikovavskem češčenju Kananejcev (prvotnih prebivalcev obljubljene de-

žele) v času, ko so bile spisane Mojzesove knjige. Hudobni duh je tako prikazan kot isti sovražnik človeštva, ki je bil na delu že od vsega početka in ki še naprej deluje v malikovalskem češčenju tisočletja pozneje.

1 Mojz 11, 1: Babilonski stolp.

Pri babilonskem stolpu ne gre za zgodovinski dogodek, temveč spet le za podobo, ki opisuje uporedanje družbe proti Bogu. Pisec stare zaveze se posluži tega poročila — ki je prvotno ljudska babilonska legenda — ki hoče povedati, kako so ljudje še naprej sami hoteli odločati z uporom, s katerim se je Adam pregrešil proti Bogu.

1 Mojz 16, 1—6: Abraham si vzame Sarino sužnjo za ženo.

Sveto pismo opisuje, kako Sara povabi svojega moža, naj si dobi otroke od njene sužnje, ker jih že od nje ne more pričakovati zaradi nerodovitnosti. Danes nas takšno postopanje verjetno pohujšuje. Tedaj pa je bil to običaj, ki ga je babilonski zakonik izrecno dovoljeval. In ne smemo pozabiti, da je Abraham prišel iz Babilonije.

1 Mojz 17, 10: Obreza.

Predno je Bog ukazal Abrahamu obrezati sebe in Izaka, je bila obreza znana že pri drugih narodih, napr. pri Egipčanih. Torej Bog ni uvedel nekega novega o-

breza kot zunanjega znaka zaveze z izvoljenim narodom ampak je že obstoječi običaj uporabil v ta namen. Izvor obreze pri drugih narodih ni jasen, verjetno pa gre za predzakonski obred ali pa za obred, s katerim je bil mladenič pripuščen v krog odraslih.

1 Mojz 27, 24: Jakob prevara Ezava.

Tu gre gotovo za laž, ki je pa sveto pismo seveda nikakor ne odobrava. Ne smemo pa ne tega ne drugih podobnih dejanj v svetem pismu presoјati z moralnimi merili današnje dobe. Čas patriarhov je brez dvoma še doba podrazvitega moralnega čuta, zato so oni to, kar imamo mi za laž, smatrali za golo pretkanost. Jakobova laž je pa hkrati tudi skrivnost, v kolikor se namreč Bog poslužuje celo greha za doseg svojih namenov.

1 Mojz 37: Jožef, egiptovski podkralj.

Sprašuje se morda kdo, kako je Jožef dosegel tako visoko mesto egiptovskega podkralja. Tedanje razmere v Egiptu so bile zelo ugodne za to nenadno povišanje Jožefa. V Egiptu so namreč od leta 1720 do 1550 vladali Hiksi, ki so bili tuj rod, hkrati pa Semiti kot Jožef, tako da je lažje razumljivo, kako da je tujec, pa vendar Semit, prišel do tako visokega mesta.

Al. Kukovica

Razporoka vodi v družbeni razkroj

Psihologija in sociologija, ki proučujeta v svetovnem merilu človekovo notranje življenje in zunanji družbeni razvoj, soglašata v sodbi, da je razporoka v vseh deželah sveta, kjer je uzakonjena, vir in vzrok težkih socialnih in družinskih motenj. Da je to res, pričajo tudi najbolj napredne zakonodaje, npr. ruska ali poljska, ki skušajo razporoke omejiti in kakorkoli zaježiti njihove kvarne posledice.

V govoru, ki ga je imel novembra 1949 prof. Kolwanowskij pred vladnimi oblastmi v Varšavi, je rekel: „Zločin je ustvarjati napol sirote z živim! starši! Lahka razporoka ima za posledico razkroj družine ter svobodno ljubezen, ki je nazor primitivnežev, razvit v kapitalističnih deželah in vreden, da ga odločno zatremo“ (Herderkorrespondenz. Dunaj 1949, str. 157)

Razporoka je namreč moralno in socialno zlo. Zlo pa je po svoji notranji logiki in usodni nujnosti vzrok novega, še hujšega zla. Lahko bi navedli dolgo verigo pogubnih posledic, ki jih poraja razporoka. Tukaj le nekaj primerov:

1. **TEŽAK UDAREC JAVNI MORALI.** Človek je v znatni meri otrok okolja: docela se vživi v

mišljenje in čutenje svoje okolice, ravna se po krajevnih šegah in običajih, drži se veljavnih moralnih in pravnih predpisov. Ako je okolje zdravo in pošteno, je tudi sam moralno zdrav; ako pa je okolje razbrzdano, je še sam razvraten.

Stoletja so bila potrebna, da je Cerkev ustvarila krščansko kulturo. Današnja stvarnost, ki se kaže v ostri spremembi celotnega javnega življenja, zadaja smrtne sunke srčni in duhovni kulturi, večnim etično-moralnim vrednotam, javni poštenosti in morali. Ponižuje namreč dostojanstvo človeka, ker nadomešča to, kar je ukaz vesti in razuma, z zahtevami počutnosti in slepih strasti.

Ko javna morala, ki je merilo za ocenjevanje dobrega in slabega, dovoljenega in prepovedanega, zdrkne z višine poduhovljenega človeka, ki usmerja svoje življenje po vesti in razumu, na raven počutnega človeka, ki se odloča po nagonu, počutnosti in strasti, pravimo, da je človeška kultura „degradirana“, razvrednotena, ponižana na stopnjo primitivcev izpred davnih tisočletij, ki so živeli po votlinah in se preživljali z lovom in divjimi sadeži...

In prav v to vodi razporoka. O

sožitju moža in žene v najbolj intimni zakonski povezanosti naj ne odloča vest, razum, večna prisega ljubezni in zvestobe, temveč samopašnost, menjajoča se čutna privlačnost, družinske napetosti prehodnega značaja. A najhujše je to, da se razporoka, komaj je državno priznana, pošastno razbohota. Cerkevni zbor je ni brez trdnega razloga označil kot „kužno rano“, kot „kugo“.

Množičnost razporok usodno vpliva na javno mnenje, tako da obvelja prepričanje, da razporoka sploh ni nič slabega, ker je pač sprejeta v državno zakonodajo. Odrasli moralno „otrpnejo“, mlajši pa, ki so zrasli v takem okolju, sploh ne čutijo nikakega nereda.

2. RAZPOROKA RODI RAZPOROKO. Pristaši razporoke v Italiji pogostoma naglašajo, da se z uvedbo razporoke ni zgodilo v državi nič katastrofalnega: nekaj desettisočev ločencev je doseglo razporoko, njih število je nepomembno, zato je vsako beganje z moralnih razsulom docela neosnovano.

A niso povedali vse resnice: so razmerno nizko število razporok ni bilo sad moralne zavzetosti aristokratskih in buržujskih italijanskih zakonev — ti segajo po luksuzu razporoke in ne delavski in sploh revnejši sloji — temveč dejstvo, da zelo številna množica bogatih kandidatov za razporoko ni imela predpisanega pogoja: roka petih let po doseženi civilni

razporoki. Da bi tem ljudem pomagal, je poslanec Fortuna že izjavil, da bo takoj po referendumu, če bo zanj ugoden, zahteval, naj se rok petih let skrajša na tri.

Kar pa je posebno zaskrbljujoče, je to, da je v zadnjih letih zelo visoko število zakoncev zaprosilo za civilno ločitev. Tudi ti so kandidatje za razporoko. Iz vsega tega izhaja, da se bo v kratkih letih — ne danes in ne jutri — v Italiji razpočila atomska bomba razporok, ki bo težko prizadela trdnost družinskih ognjišč in s tem zdravi razvoj italijanskega naroda.

In kako bi ne! V novem ozračju razvrednotene javne poštenosti in morale, ko bodo zbledeli ukazi vesti in razuma in se bahaivo šopirili egoizem, samopašnost in sproščena spolnost, bo korak do razporoke kratek. Sicer pa, kdor se je enkrat že razporočil, zakaj bi se ne še drugič in tretjič? V Ameriki niso redki razporočenci, ki so to storili po šestkrat in celo po osemkrat!

3. RAZPOROKA VODI V SVOBODNO LJUBEZEN. Razporoka je po svojem bistvu nasprotje poroki ali boljše zakonski nerazvezljivosti. Po svoji notranji dinamiki in težnji je naravnana na odpravo vseh trajnih oblik zakonskih dolžnosti: za odpravo same poroke in zakona kot ustanove. To ni več zahteva ozkega kroga anarhistov in radikalnih laicistov, ki proglašajo poroko

za buržujski predsodek, ki ga je treba odvreči, temveč tudi številnih pristašev razporoke, ki se oglašajo v dnevnem časopisju tudi v „Corriere della Sera“, naj se iz državne zakonodaje črtata poroka in ustanova zakonske skupnosti in naj se uvede režim svobodne ljubezni, če že ne „osvobodjene spolnosti“, o kateri govori filozof Marcuse, ali „svobodnega erotizma“, ki ga zagovarja W. Reich.

Znano je, da se teorija „svobodne ljubezni“ deloma izvaja na Švedskem. Često naletiš na mešane skupine moških in žensk, ki se zavzemajo za „osvobajanje“ človeka od sleherne oblike manipulacije in sužnosti: človek bo zares svoboden, ko bo prelomil z vsako obliko odvisnosti: ko bo prost od pravnih vezi (brez-praven), od vsake moralne uzde (razuzdan), od vsake družbene brzde (raz-brzdan). Njihov ideal je torej moralno in socialno brezpravje (anomija), ki je človeka osvobodilo vsake vezi in ga osrečilo z vsestransko razuzdanostjo.

4. RAZPOROKA ZAHTEVA ODPRAVO ROJSTEV IN SPLAV.

Poslanec Fortuna je napovedal, da bo brž po referendumu zahteval, naj se v Italiji uzakoni tudi splav. Fortuna ravna docela logično: razporoka se ne more obdržati, če bodo v družinah otroci. Kdorkoli ima v načrtu enkratno ali večkratno razporoko, ne sme

roditi otrok, ker bi mu ti jutri onemogočili razporoko. Ženo lahko zakonito odsloviš z razporoko, pa je mir! Otrok, lastnih pa se ne moreš kar tako otresti, sredi ceste tudi jih ne moreš pustiti. Če hočeš razporoko, ki ti ne bo delala sivih las, nikar ne sprejmi v zakon otrok! Korenito onemogoči vsako spočetje! Tako sodi poslanec Fortuna in dostavlja: če pa bo vendarle prišlo do spočetja, sezi po splavu. Zakonski osnutek o splavu je že sestavljen, po referendumu bo v parlamentu šel v razpravo.

(Po Katoliškem glasu)

Otroci so prve žrtve razporoke svojih staršev

KRISTJANI ANGLIKANCI

Anglikansko krščansko občestvo se kot verska institucija imenuje Anglikanska Cerkev.

Anglikanska Cerkev je zveza samostojnih Cerkva (v neki podobnosti s politično zvezo angleškega imperija, Commonwealtha). Obsega Angleško državno Cerkev (The Church of England) in vrsto po njej nastalih Cerkvâ-hčera zunaj Anglije.

Anglikanska krščanska skupnost je poleg luteranstva in kalvinstva tretja, bolj zmerna oblika „reforme“ 16. stoletja.

Vzroki ločitve

Po nauku in cerkvenem življenju je ta „reforma“ bolj zmerna, ker so vzroki v nastanku anglikanizma in v njegovem odpadu od katoliške Cerkve v glavnem političnega značaja. Šele za tem in kot posledica ločitve je pod protestantskim vplivom prišlo tudi do verskih razlik.

Glavni vzrok, ki je tu privedel do preloma, je bila pretesna povezanost med državo in Cerkvijo na Angleškem, v kateri si je svetna oblast, angleški kralj, skušal Cerkev preveč podrediti.

Taki pojavi so se v zgodovini Cerkve na Angleškem ponovno pokazali. Najhujši je bil že v 12. stoletju primer pritiska na can-

terburyjskega nadškofa Tomaža Becketa pod kraljem Henrikom II. Ko se je nadškof v obrambi svobode in pravic Cerkve kralju ustavljal, so ga 29. dec. 1170 štirje vitezi iz bližnjega kraljevega spremstva umorili v njegovi katedrali med liturgičnim obredom vesper. Ljudstvo in menihi so ga začeli takoj častiti kot svetnika, mučenca svobode Cerkve in zvestobe papežu. Papež ga je že po dobrih dveh letih proglasil za svetnika (god 29. dec.). Kralj je odnehal, češ da on ni naročil umora, in je na grobu mučenca javno obžaloval zločin. (Odtleje je bilo romanje na njegov grob tako znano in priljubljeno kot k sv. Jakobu v Composteli na Španskem. Tako je ostalo do anglikanskega odpada v 16. stoletju, ko je dal kralj Henrik VIII. grob mučenca razdejati in njegove relikvije uničiti.)

Anglikanizem pomeni zmago svetne oblasti nad Cerkvijo in podeditev Cerkve državi.

Zato je tudi zgodovina anglikanizma v tej odvisnosti od države tako spremenljiva, nihajoča z ene strani na drugo, kot se je pač spreminjala državna politika. V nauku in verskem življenju pa je opažati, kljub znatnim katoliškim tradicijam, omahovanje in negotovost in večkrat malobrižnost.

Nastanek in oblikovanje anglikanizma

Angleško Cerkev je odtrgal od Rima kralj Henrik VIII. (1491—1547).

V začetku je bil papežu zelo naklonjen in ga je ta celo počastil z naslovom „Branilec vere“, ker je bil nastopil proti „Lutrovim zablodam“.

Kralj si je želel moškega potomca na prestolu, ki bi ohranil dinastijo Tudor, pa je imel v zakonu s Katarino Aragonsko samo eno hčerko. Hotel je, da papež razveljavi njegov zakon, da bi se poročil z Ano Boleyn (ki je res postala potem druga v vrsti njegovih šestih žena).

Ko mu papež ni mogel ustreči, je kralj to izvedel po poti državne oblasti: državni parlament je razveljavil njegov prvi zakon in potrdil drugega.

Kralj je obenem prevzemal nad Cerkvijo v Angliji najvišjo oblast, da izloči vpliv papeža. Duhovščina ga je morala priznati za zaščitnika in najvišjega poglavarja Angleške Cerkve (dosegli so pri tem klavzulo: „kolikor to dovoljuje Kristusov zakon“). Zveza z Rimom je bila odpravljena, odločanje v upravi Cerkve je kralj vzel kleru in prenesel na državni parlament.

Že prve pojave odpora je kralj kruto zatrl. Škof v Rochester John Fisher in kraljev bivši kanceler Tomaž More sta padla kot mučenca (1535; v katoliški Cer-

kvi oba svetnika; skupen god 22. junija).

Potem je kljub odporu ljudstva in menihov razpustil samostane. Papež ga je izobčil (1538).

Ob vsem tem pa je kralj še hotel veljati za pravovernega in je preganjal krivoverce. Dejansko pa so po tem razkolu že za njegovega življenja pod vplivom protestantizma začele vdirati v Angleško Cerkev verske zmote.

Če je bila Anglikanska Cerkev pod Henrikom VIII. bolj razkolniška kot pa heretična, pa se je pod njegovim naslednjim kraljem Edvardom VI. (1547—1553) vedno bolj nagibala v protestantizem.

Naslednja kraljica Marija Katoliška (1553—1558), hči Henrika VIII. iz njegovega prvega zakona, je spet uvedla katolicizem v Angliji.

Kraljica Elizabeta I. (1558—1603), hči Henrika VIII. iz drugega zakona, zadnja iz dinastije Tudor, pa je Cerkev končno veljavno podredila oblasti krone. Uvedena je bila anglikanska hierarhija (neveljavno posvečenje!), določena liturgija in verski nauk. Papež je kraljico izobčil (1570), ona je odgovorila s poostrenim preganjanjem katoličanov.

Verske smeri v Anglikanski Cerkvi.

Začasno je prišla ločena Cerkev v Angliji pod vpliv kalvinizma in njegovega puritanizma.

Najprej je to uvedel „lord protektor“ in diktator Anglije Oliver Cromwell (1649—1658) in potem se je to spet ponovilo v zadnjih letih istega stoletja,

Poleg tega so se pokazala v zgodovini Anglikanske Cerkve tri idejna teženja, ki so v njej še tudi danes živa in vplivna (zlasti na Angleškem); označujejo jih imena: Visoka Cerkev, Nizka Cerkev in Široka Cerkev.

1. Privrženci Visoke Cerkve (High Church) so v pojmovanju zakramentov in hierarhije blizu katoliškemu nauku. Škofovstvo, ki izvira od apostolov, imajo za bistveno sestavino prave Kristusove Cerkve. Okoli l. 1640 je prišlo v Angliji do velikih nemirov in spopadov med pristaši teh nazorov in njihovimi nasprotniki.

2. Nizka Cerkev (Low Church) je po mišljenju „evangeljska“ in sorodna kalvinizmu. Poudarja sv. pismo in cerkvene očete. Episkopat apostolskega izvora nima za nujno sestavino Kristusove Cerkve.

3. Široka Cerkev (Broad Church) je nastala v času racionalizma in pod njegovim vplivom. Za privržence je značilno liberalno in modernistično mišljenje v verskih rečeh. Kritično in z dvomom gledajo na vse tradicionalne forme krščanstva.

Te tri smeri so odločilno vplivale pri oblikovanju anglikanizma in so velikega pomena še tudi danes.

Nauk Anglikanizma

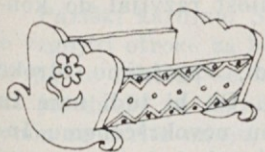
Oficialni nauk Anglikanske Cerkve je obsežen zlasti v njihovi liturgični knjigi „Book of Common Prayer“ in v „39 verskih členih“. Oboje je bilo prirejeno že za kraljice Elizabete I. v 16. stoletju in od nje potrjeno. Odtlej morajo po odločbi parlamenta kleriki ob prevzemu službe v Cerkvi podpisati te verske člene, v znamenje, da jih sprejemajo.

Anglikanska Cerkev se ima za Jezusovo Cerkev, ki uči njegov nauk. Obenem pa se ima za državno Cerkev in ima vsaka odločba cerkvene oblasti, tudi v čisto verskih rečeh, legalno moč šele po odobritvi državne oblasti, parlamenta in kralja.

Anglikanci sami izjavljajo, da je pri njih treba ločiti uradni nauk Anglikanske Cerkve, ki njegova tolmačenja tudi niso vedno soglasna, in pa dejanski nauk v Anglikanski Cerkvi, kjer so verski nazori v pestri različnosti. V njihovem verskem nauku vlada posebna strpnost in svoboda. Poudarjajo namreč, da je treba ločiti osnovne krščanske resnice, potrebne za zveličanje in obširno področje drugotnih vprašanj, kje Cerkev dopušča veliko svobodo, tudi ona sicer v teh vprašanjih podaja svoj nauk, a si pri tem ne pripisuje nezmotnosti.

(Konec prihodnjič)

dr. Franc Gnidovec

v družini

Žena vzgojiteljica duhovnih in zlasti duhovniških poklicev

Statistike povedo, da je bilo v tem stoletju največ duhovniškega naraščaja na Irskem. Izvedenci so ugotovili, da je to zato, ker irska družina izpolnjuje svoje dolžnosti v največji meri, ker spoštuje svetost družine in je v pristrčnih odnosih s svojimi duhovniki. Kaj je bolj naravnega kot to, da si potem sinovi, ki se odločajo za poklic, izberejo nadaljevanje tistega življenja, ki so ga začeli v družini.

Vemo, da je število duhovniških in redovniških poklicev v nekem narodu spričevalo njegovega krščanskega življenja in obenem tudi poročstvo za nadaljni blagoslov. Vidimo, da to število med nami pada. V opravičilo bi kdo dejal, da je temu vzrok splošna kriza v Cerkvi. To samo nekoliko drži, a nas ne opravičuje. Če se mora vse, kar je veliko, kupiti z žrtvijo, zahteva tisto, kar je najvišje, duhovniški poklic, kupiti z največjo žrtvijo.

Kako je postal duhovnik znani Patrik Peyton, apostol rožnega venca? Hotel je postati milijonar. Njegova mlajša sestra Nellie, ki ga je imela zelo rada, pa je goreče molila, da bi postal duhovnik. Res je vstopil v semenišče. V šoli mu je med drugimi mlajšimi tovariši šlo zelo trdo in je že mislil odnehati. A zadrževala ga je neznana sila. Nato je zbolel za jetiko. Bilo je skoro brezupno, a ko se je priporočil Materi božji, je nenadoma ozdravel. Sklenil je, da bo vse življenje širil Marijino čast. Tik pred mašniškim posvečenjem pa mu je na hitro umrla sestra. Ko je pozneje pregledoval njeno zapuščino, je v njenem molitveniku našel ponudbo, ki jo je napisala Bogu: naj v zameno za bolnega brata vzame raiši njeno življenje. —Vse dobro, kar ga je storil njen brat in vsi milijoni molilcev rožnega venca po svetu — vse ima svoj začetek v Nellini žrtvi.

Dokazano je, da od katoliških dijakov več kot polovica vsaj enkrat misli na duhovniški poklic. Do cilja jih pa prispe tako malo.

Poklic je namreč milost, a milost, ki se deli v stopnjah. Nekaj jo da včasih Bog že v otroško srce, četudi se je skoro ne zaveda. Bolj ko otrok s to milostjo sodeluje, bolj ko jo starši z molitvijo in s krščansko vzgojo podpirajo, bolj bo Bog to milost razvijal do končnega razcveta.

Poleg vzgoje k velikodušnosti in odpovedi, vzgajajmo otroke evharistično. Sveto obhajilo vzgaja čiste duše. Da bi tudi nam in otrokom pomenilo sv. obhajilo toliko kot tistemu novokrščenemu Indijancu, ki je vstal pri verouku: „Oče, rekel si nekaj, kar ne razumem. Opomnil si nas, naj po vsakem grehu obudimo kesanje! Toda kako bi mogel še kdaj žaliti Boga, kdor ga je enkrat prejel v srce...“

Zlasti za dečke je važna ministranska služba. Seveda, če ministrirajo iz pobožnosti in ljubezni. To je zanje velika čast. Strežniki so pri sv. maši, pri največjem dogodku zgodovine, pomočniki pri odrešenju sveta. „Ne moreš dolgo stati ob ognju, ne da bi se sam vnel“, je dejal neki duhovnik. Marsikaterega ministranta je božja bližina tako prevzela, da je hotel za vse življenje ostati služabnik oltarju.

Papež Pij XII. je zapisal: „Vsi krščanski starši, kateremukoli stanu pripadajo, naj prosijo z neba milost, da bi vsaj eden njihovih otrok bil poklican v božjo službo.“

Vsaka družina naj bi torej gojila željo, da bi imela otroka v božji službi. Dobro naj se zaveda, da so brez duhovnika, delivca božjih skrivnosti, zaprti neprecenljivi vreli milosti in odrešenja. Cerkev brez duhovniške službe sploh ne more obstajati. Pridružimo se v svojih molitvah za duhovnike Cerkvi in zlasti na dneve, ki jih je ona določila, to je na prve četrte in sobote, prosimo zanje.

Ko je mladi francoski mož Evgen de Mazenos sporočil staršem, da želi postati duhovnik, mu je oče rekel: „Se ti, sin, zavedaš, da si zadnji iz našega rodu, ki bo s Teboj ugasnil?“ Pa je odgovoril sin očetu, ki ga je le skušal: „Oče, za naš rod je velika čast, da se more zaključiti z duhovnikom“. Ta mož je postal škof in ustanovitelj reda oblatov Brezmadežnega spočetja.

Kaj pomeni duhovnik za ljudi, se zavedo dostikrat šele tisti, ki so ga zgubili. Iz neke vasi v Bosni, ki so več let čakali duhovnika, so takole pisali škofu: „Otroci nam umirajo brez krsta, starci brez tolažbe in sv. popotnice. Svoje mrtve pokopavamo brez duhovnika. A kaj naj rečemo o naši mladini? Nihče je ne more ugnati, ker ni duhovnika, ki bi jo učil krščanskega nauka. Prevzvišeni gospod škof! Najdite nam mašnika, kjerkoli morete. Ne zahtevamo niti mladega,

niti zdravega, lahko je tudi star in slaboten, da bo le mašnik. Pa naj bo tudi slep, za roke ga bomo vodili po župniji; naj bo brez nog, na rokah ga bomo nosili. Samo, da bo pri nas mašnik!“

Pariški kardinal Suhard takole govori materam, ki so pripravljene vzgojiti otroke za božjo službo: „Želite postati duhovniške matere. Ko na to mislite, se morda bojite zase in za svojega otroka. Strah vas je, da bi ga izgubile ali da bi se mu slabo godilo. Če je tako, potem se ozrite nanjo, ki vam daje zgled, to je Marijo. Tudi ona se je najprej prestrašila sporočila angela. Pa je vendar rekla svoj Zgodi se!“

Za vas ni večje milosti od te, da darujete Kristusu otroka kot pravni dar za rešitev sveta. Če Bog govori na srce vašega otroka, ne zamorite v njem tega klica! Ko bo vaš otrok zapuščal rodno hišo in se vam bo trgalo srce od žalosti bi lahko rekli o vas, kakor je govoril prerok: Po vaših bolečinah smo bili ozdravljeni. Toda če Bogu darujete njega, ki ga Bog kliče, bodite prepričane, da vam ga bo povrnil. Noben otrok vam ne bo bližji kot ta. In nikoli ne bo vaše veselje prenehalo, v misli, da ste Cerkvi podarile služabnika, svetu pa rešitelja.

Duhovniški poklic je čisto božji dar, toda gre skozi materino srce!“

Iz naroda, globoko zakoreninjenega v krščanskem življenju, nas je Bog razposlal po svetu. Utrjeval nas je v neštetih težkih preskušnjah, obenem pa do danes obdajal s svojimi privilegiji. Medtem ko tisoči in desettisoči hrepeneče stegujejo svoje roke, da bi vsaj od časa do časa videli duhovnika, jih nam ponuja na številnih krajih in vsak dan in iz našega rodu, da nas oni bolje razumejo in mi nje.

Vprašajmo se, ali niso to sadovi slovenskih mater in žena, ki so rod za rodom hrepeneče molile in s ponosom žrtvovale svoje otroke Bogu v najvišjo službo.

Ne zaostajajmo za njimi! Velikodušno dodajmo vsaka takšen delež, kakršnega Bog želi od nas. Dokazujmo Mu svojo hvaležnost z zavestjo odgovornosti za bodoči porast božjega kraljestva!

M. S.

DOVOLJENA SREDSTVA

Sredstva in načini, s katerimi zakonci ne kršijo reda, ki ga je postavil Bog, so za urejanje rojstev dovoljena in včasih celo obvezna.

Zakonci smejo iz pametnega razloga urejati rojstva na ta način, da imajo spolne odnose samo tiste dni, ko je žena neplodna (ker ne pride do sprostitve jajčeca). Da ugotove, kdaj so ti dnevi, lahko uporabljajo razne metode, npr. Ogino Knaus, temperaturno, Doylevo itd. Če je ženina začasna neplodnost zanesljiva, so jo zakonci včasih celo dolžni izkoristiti za urejanje rojstev, npr. takrat, ko imajo že zadosti otrok in bi stalna zakonska zdržnost bila zakonskemu sožitju škodljiva.

Ko menjava plodnosti in neplodnosti pri ženi ni zanesljiva, je začasna ali stalna zdržnost včasih edini način, da se zakonci izognejo neodgovornemu spočetju na eni in kršitvi božjega reda na drugi strani. So zakonci, ki eno ali drugo zdržnost z božjo pomočjo in lastnim prizadevanjem zmorejo.

V času spolne zdržnosti pa si zakonci smejo izkazovati ljubezen s takoimenovanimi nepopolnimi spolnimi dejanji, na primer s poljubi, objemi, dotiki, z nekajčasnim spolnim združenjem brez

orgazma itd. Kolikor je mogoče, se morajo pri tem varovati polucije (izliva). Če je to potrebno za ohranitev in gojitev pravega zakonskega sožitja, pa so nepopolna spolna dejanja celo dolžni storiti ne samo v času spolne zdržnosti, ampak tudi takrat, ko imajo popolne spolne odnose.

Popolna spolna zdržnost je nekaj res dobrega takrat, ko zakonsko ljubezen in sožitje gradi. Ni pa dobra takrat, ko bi to ljubezen in sožitje rušila. Bog hoče v zakonu najprej to ljubezen in sožitje, potem vse drugo. Popolna spolna zdržnost ne more biti ustrezen način za uravnavanje rojstev, če se zaradi nje zakon razkraja. Kako naj zakonci ravnajo takrat, ko bi se zaradi spolne zdržnosti njihov zakon razkrajal, bo razloženo pod naslovom „Navzkrižje dolžnosti.“

Pavel VI. uči, da je dovoljena uporaba tistih sredstev, ki so potrebna za zdravljenje organizma, čeprav se kot posledica predvidi preprečitev roditve, le da ta preprečitev ni iz nobenega razloga hotena. To pomeni, da je posredna, nenameravana kontracepcija dovoljena, če so zanjo zadostni razlogi.

V tem primeru namreč volja noče preprečitev spočetja, ampak zdravje, preprečitev spočetja samo dopušča. Mož na primer sme uporabljati kondom, če je ženin

spolni organ okužen, da se s tem prepreči okužba pri možu in poslabšanje bolezni pri ženi.

Posredno je dovoljeno ženi uporabljati kontracepcijska sredstva tudi v času dojenja otroka, nastopa, izpita itd. V vseh gornjih primerih hoče volja nekaj drugega, ne kontracepcije; le-to samo dopušča.

Katero dovoljeno sredstvo naj uporabljata za urejanje rojstev, po kateri metodi naj ugotavljata neplodne dni pri ženi itd., o tem se bosta zakonca pogovorila z ustreznim strokovnjakom, na primer z zdravnikom, psihologom. Naj ne pričakujeta, da bo o tem odločal duhovnik. Duhovnik lahko izrazi samo svoje mnenje o moralni dopustnosti teh reči in

jima pomaga, da se nravno prav odločita.

Resna moralna dolžnost je, da se zakonca o načinu urejanja rojstev med seboj sporazumeta in drug drugemu prilagodita. Večkrat zahteva pravilno uravnavanje tudi žrtve, na primer ugotavljanje nepioidnih dni, obzirnost do zakonskega tovariša, samopremagovanje.

Zakonci pa ne smejo videti v pravilnem urejanju samo žrtve, ampak predvsem dobro, ki iz tega sledi: življenje po božji volji, spoštovanje življenja in sozakonca, utrjevanje lastnega značaja, odgovorno starševstvo itd.

(Bo še)

Dr. Štefan Steiner

ZAKON – SKRIVNOST ZAVITA V LJUBEZEN

„Ali je zdaj boljše?“

„Da, veliko lepše,“ ji je odgovoril in po dolgem času se mu je obraz med tem razjasnil in se je poskusil celo malo nasmehni.

„In... veš kaj, Karel? Če se ne motim, boš imel v pisarni kmalu počitnice, se prav spominjam?“

„Res, a jih ne bom vzel in kar bom s tem prihranil, si boš ti kupila nov zimski plašč.“

„Plašč? Saj ga ne potrebujem. Ali ni ta, ki ga imam, še čisto v redu?“

„To ni važno. Jaz sem sklenil, da ti namesto mojih počitnic kupim nov plašč in...“

„Ampak jaz se s tem ne strinjam, oprosti.“

„Prosim, ne začni že spet znova.“

„Saj si ti začel, ne jaz.“

„A, seveda, zmeraj jaz.“

„Ne, Karel, oba, ti in jaz, oba sva začela, bolje rečeno, bova začela spet vse znova. Ti je prav? In čim boš mogel, prosim, naj ti dajo počitnice še za lansko leto, ki jih imaš še v dobrem...“

„Dobro, dobro, bom videl.“

„Mogoče bi prosil za počitnice za začetek decembra, ko še ni toliko ljudi po letoviščih in bova imela več miru za počitek. Poleg tega, ta čas cene še niso tako visoke.“

Jasno, ona je imela spet prav; in on je bil zadovoljen, da se je vse skupaj še tako izteklo. Že več mesecev ni bil tako „pristrčno“ srečen. Kot nekoliko začaran je občudoval ženo. Njene veselo poi-grive oči, žive ustnice in ko se je smejala, so se ji zobje svetili „kot v propagandi za pasto za zobe,“ kakor ji je že pred časom rekel, ko je še zasedala prvo mesto v njegovem življenju... Otemnjena žarnica je z mehko lučjo osvetljevala njene zlate lase. Moj Bog! —si je mislil— le kje sem hodil z očmi v zadnjih tednih?...

„Magdalena!“

„Kaj, Karel?“

„Mi lahko odpustiš, mi hočeš odpustiti?“

„Ampak, Karel, ne misli več na tisto. Raje mi povej, če bova šla že kmalu na počitnice?“

„Da, da, gotovo bova šla.“

„Bog daj, da bi šla lahko že v začetku poletja, kajti potem, ko bom dobila otroka, bo težje potovati.“

„Otroka?“

„Da, otroka, dobila bova najiniga otroka, Karel. Prepričana sem, da ko ga bova imela, bo vse

še veliko lepše in bo vse imelo še več smisla...“

Morda se bo ta zgodovina zdelala komu preveč romantična, da bi mogla biti resnična. Toda eno je gotovo: kjer je prava, globoka ljubezen, tam bosta zakonca kljub težavam okolja imela zadosti moči, da neverjetno postane resnično in nemogoče mogoče; prava ljubezen je zmožna odstopiti od svojih pravic —resničnih ali izmišljenih— v dobro zakonskemu drugu in mu dati novo priložnost, da skupaj obnovita poročno ljubezen.

In še to: čeprav je še tako težko priznati, je vendar res, da se zelo redko zgodi, da bi bil vsega kriv res samo eden od zakoncev.

In poleg tega: poravnavo je treba na neki način plačati. S čim? S samim seboj, z darovanjem lastne volje in s pravicami, ki jih imamo ali mislimo, da jih imamo pred zakonskim dru-gom.

Otto Goldmann

(Bo še.)

Besede mičejo, zgledi vlečejo

V globini človeškega srca vedno tli iskrica dobrote in skrita želja biti boljši. Če svojemu delovnemu tovarišu rečeš dobro, iskreno besedo, podprto z dobrim zgledom, je to kakor svež vetrič, ki bo iskrico spremenil v trepetajoč plamenček. Gotovo te bo tvoj tovariš v globini svojega srca spoštoval. Mogoče bo spoštoval tvoj pogum, četudi tega ne bo javno priznal.

Važno je, kdo je bolj odporen, kdo je bolj vztrajen. Ta dogajanja lahko primerjamo tekmi na tisoč metrov. Tisti, ki tečejo po mehkih ali spolzkih tleh, se utrudijo hitreje kakor tisti, ki tečejo po trdnih tleh. Tvoja življenjska pot ima za temelj trdno podlago vere.

Tvoje življenje, družba, država

Svet, v katerega si vstopil, je precej različen od tvojega prejšnjega življenja: dom, družina, šola. Bolj razburkan je, nemirnejši, morda zanimivejši, pa zato tudi nevarnejši.

Odločilna doba je pred tabo. Tega se zavedaš ti in tudi tisti, ki nas vladajo; družba, država. Tudi država hoče, da postaneš koristen član človeške družbe, zdrav in srečen, da postaneš dober državljan. Zato je država postavila zakone, ki ščitijo mladostnike. Ne pusti, da bi padel v roke brezvestncežev, ki iščejo le svoj lahek zaslužek, brez ozira na posledice. Država prepove nekatere knjige, filme,

revije in druge publikacije, razumeti moraš in ubogati. Gre za tvoje dobro.

Tudi na delovnem področju so mladostniki zaščiteni. Določeno je, koliko ur na teden smeš delati, da prehitro ne izrabiš svojih mladih moči, koliko prostih dni in prostega časa moraš imeti, kolikšna je plača, ki ti pripada. Zakoni ščitijo Tvoje nedelje in praznike, da ohraniš pravi ritem v tem nemirnem, večkrat trdem svetu, ter da ne pozabiš na najvažnejše — na Boga. Živ stik z Bogom, vera je zate velik vir moči in luči. Brez vere bi bil podoben žarnici, ki je odklopljena. Samo lepa steklena krogla je in nič več.

Ti nisi stroj. Človek si. Imeti moraš dobro človečansko vzgojo čustev in znanje v svojem poklicu. Biti moraš oblikovana osebnost. Postati moraš mož s pravo podobo o sebi, svojem življenju, o Bogu in svetu. Tako boš zmožen voditi sam sebe in narediti važne stvari v svetu. Važna je tvoja poklicna izobrazba. To je pomemben del tvojega mladega življenja. Oblikuje ti duha in srce.

Ohrani svojo vero in ta ti bo v oporo. Tvoja vera v Boga, Kristusa in Cerkev je prvi veliki prijatelj, ki te hoče spremljati v življenju. Nikogar ne poznam, ki bi postal slab ali nesrečen, ker je ohranil svojo vero. Ravno nasprotno; mnogi ljudje nimajo nobene opore, nobene moči, ker so izgubili svojo vero in z vero tudi trdna tla pod nogami. Vera je kakor luč na poti. Tako svetla je ta luč, da je niti megla niti nevihta niti noč ne morejo popolnoma premagati.

Tovarištvo in prijateljstvo

Še druge spremljevalce boš imel v svojem življenju. Tovariše tvoje starosti, tovariše v svojem poklicnem delu, pri organizaciji.

Če nekdo hoče priti na visoko goro, mislim, da sam ne bo nikoli dospel na vrh. Obstal bo sredi poti ali padel v prepad. Več oseb v skupnem naporu pa bo z lahkoto doséglo vrh. To pomeni: eden za vse, vsi za enega. V skupnem naporu se sile vsakega posameznika pomnože. Navezani so na vrv. Če komu spodrsne in je v nevarnosti, da bi padel, se vrv nategne. Tovariši v navezi preprečijo padec. Pravtako je tudi v življenju. Pogostokrat dober tovariš prepreči marsikateri moralni padec. Kako nekaj lepega je pravo tovarištvo. Še lepše pa je prijateljstvo.

Prijateljstvo ne pride od zunaj, ne iz skupnega dela, športa ali podobno. Prijateljstvo se rodi v notranosti, ob enakem čutenju, enaki ljubezni: je zadeva srca in zaupanja. Prijatelju lahko poveš, kaj te teži, po čem hrepeniš, kaj pretresa tvojo notranjost.

Se nadaljuje

Prir. M. Mt.

Greš,

Jezus,

z menoj?

Sedim v kinu in nestrpno čakam, da pogasnejo luči

● Tukaj sem, brezskrbno pogreznjen v brezimnost. Čutim se varnega, ne bojim se, da bi me karkoli mogli raztresti ali zmotiti. Platno je daleč, **tam spredaj**, in jaz daleč zadaj spodaj v dvorani; lahko gledam na platno, ali pa tudi ne, kakor se mi zdi.

● Sedaj so začeli predvajati film. Prikazuje zgodovinski dogodek, v kateréga so, jasno, vpleteni glavni igralci. V enem od teh spoznam sam sebe. Sedaj sem tudi jaz na platnu, Jezus, primoram, da se odločam skupaj z igralci, tako ali drugače, ali — ali. Celo v temi in na platnu je to težko, tako sem se vživel, da se celo nekoliko potim.

● Kljub temi čutim bližino drugih gledalcev, ki so skupaj z menoj v dvorani. Ni samo meni težko. Vsem je mučno. Vsak se vidi posebljenega v katerem od igralcev. Sedeč drug ob drugem, gledamo sami sebe (in drug drugega) **tam spredaj**. A sedaj se zgodovinski dogodek ne razvija več samo **na platnu**. Sedaj se vse zapleta in razpleta **tukaj**, v nas.

● Ko bo filma konec in bodo prižgali luči — se bomo spominjali, Gospod, da smo sedeli drug ob drugem, ali pa bomo spet vsak kakor svet zase? Ob začetku sem hotel oboje skupaj: biti sam in

biti sredi ljudi — v temini in tišini kinodvorane. Sedaj vem, Jezus, da ne morem uiti, in se tudi zavedam, kako smo si potrebni.

„Zorba, Grk“ (Zorba, el griego)

● Zorba me je s svojim značajem in z načinom, kako sprejema in spremlja vse dogodke življenja, navdušil, Gospod. On v resnici živi življenje. Gleda zemljo, jo duha in tipa in odkrije, da je dobra. Iz vsega vedenja in zadržanja diha osvojevalna življenjska sila.

● Mislim, da ni svetnik. In v tem trenutku mi res ni čisto jasno, Jezus, kaj pomeni biti svetnik. Hočem reči to, da Zorba nima običajnih svetniških potez, je pa zelo **človeški**, hodi po svetu in dela človeška dejanja, kakor vsak človek, dobra in slaba. Toda vse njegovo obnašanje kaže, da ljubi življenje, vedno se dvigne iz nesreče, pomaga tudi drugim iz potrebe, deli z njimi njihovo usodo in se vživlja v vsakogar, ki ga sreča na poti.

● Zorbov ples življenja je čudovit razgovor s Teboj, Jezus, in junaški slavospev življenju. Nauči tudi mene tako plesati ali vsaj da se bom čutil svobodnega pred Teboj in da bom spoznal, da morata biti **obnavljanje življenja** in **neprestano dviganje** iz porazov močnejši od smrti.

Folklorna skupina ob 25-letnici Slomškovega drama (foto M. Šušteršič)

ZAKAJ NE SMEM VEDETI?

Kaj je oploditev in spočetje?

Je združenje moške semenske celice (espermatozoide) z jajčecem (óvulo) v ženinem telesu. Iz oplodjenega jajčeca se razvije novo bitje. Torej se otrok razvije iz združenja dveh celic (semena in jajčeca), katerih velikost je komaj nekaj tisočink milimetra. Ko se celici združita, se združijo tudi podedovane lastnosti staršev, ker vsaka od obeh celic prinese svoj del. Postopek razvoja novega bitja traja devet mesecev in je nekaj tako čudovitega in nepojmljivo lepega in velikega, da v mnogem presega vsak človeški podvig.

Oplodeno jajčece je zelo majhno in vendar vsebuje vse lastnosti, ki se bodo pojavile v življenju bitja, ki se razvija. Na ta način starši sodelujejo z Bogom, ki daje življenje, ki ljubi in ustvarja.

Kaj je splav? Je prekinitev nosečnosti. To pomeni (kadar je ta prekinitev umetna in hotena) uboj otroka v materinem telesu. Ker mali plod ni del matere, ampak samostojno in osebno človeško bitje, ki ima dušo in je poklican za večnost, ima osnovno pravico vsakega človeka, to je pravico do življenja. Hoten splav je umor in mora biti kaznovan. V mnogih primerih povzroči splav nevarne posledice za ženino zdrav-

vje. Cerkev in država ščitita nova življenja in se trudita, da olajšata oskrbovanje novorojenčkov, z namenom, da bi se zmanjšalo strahotno število splavov.

Porod je trenutek ko mati podari otroku življenje, ko otrok pride iz njenega telesa. Redno je združen z bolečino, ki ni pri vseh ženah enako močna. Porod je eden najlepših in najpomembnejših dogodkov v življenju žene. Prezgodnji porod imenujemo, kadar pride otrok na svet pred dopolnjenim devetim mesecem nosečnosti, pa po sedmem mesecu; to je po času, ko je že zmožen samostojnega življenja. Kadar pride plod pred šestim ali sedmim mesecem in še ni zmožen samostojnega življenja, je to splav. V tem primeru nehoten, torej brez materine krivde. Vzroki so lahko velik telesni napor matere ali tudi psihološka stiska (žalost, duševni pretresi itd.).

V zakonu je otrok sad ljubezni med zakoncema. Nezakonski otrok je tisti, ki je rojen izven zakona, se pravi, da je njegova mati samska. V nekaterih deželah dobi materin priimek (če ga oče ni priznal). Medtem ko ima mati dolžnost, da otroka neguje in pazi, je oče dolžan, da ga vzdržuje. Če se kasneje starši poroče, je otrok pozakonjen.

Prir. M. Mt.

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

X. poglavje

Naslednje jutro, medtem ko je Nina Sanduzzi pometala in pomivala kočo, se je Aldo Meyer, sedé pod figovim drevesom, pogovarjal s Paolom.

Pogovor se je začel v hudi napetosti. Deček je bil slabe volje in vase zaprt in prva nespretna Meyerjeva vprašanja niso zbudila njegovega zaupanja. Slep je zrl v namizni prt in živčno

grizel tenko šibico. Odgovarjal je skozi zobe in po tihem, da je bil Meyer prisiljen obvladati svojo jezo, da je ostal prijazen, kot se je namenil.

„Ti je govorila tvoja mati o delu pri grofici?“

„Da.“

„Veš, da bo šla tudi Rosetta v graščino?“

„Da.“

„Kaj se ti zdi?“

„Dobro, menda.“

„Hočeš iti ali ne?“

„Mi je vseeno.“

„Plača ne bo slaba. Lahko boš pomagal materi in še zase kaj prihranil.“

„Vem.“

„To pomeni, da postajaš mož, Paolo.“

Deček je napravil brezbržno kretnjo in si čistil zobe s šibico. Meyer je spil požirek kave in si prižgal cigareto. Naslednji korak je bil važen. Upal je, da ga ne bo naredil napak. Čez čas je dejal z največjo rahločutnostjo, ki jo je zmožel:

„Najvažnejši del človekovega življenja je njegov začetek. Navadno je oče tisti, ki usmeri svojega sina na pravo pot. Ti nimaš očeta, zato bi ti rad pomagal.“

Prvikrat je deček dvignil pogled in ga pogledal iz oči v oči. Njegov pogled je bil izzivalen in sovražen. Njegovo vprašanje je bilo osorno in neprijazno.

„Zakaj se vi zanimate zame?“

„Skušal ti bom razložiti,“ mu

je dejal potrpečljivo Meyer. „Če ne boš zadovoljen, vprašaj me, kar hočeš. Prvi razlog je ta, da jaz nimam sina, pa bi ga rad imel. Ti bi bil lahko moj sin, ker sem nekdaj rad imel tvojo mater. Še zdaj jo imam zelo rad. Toda ona si je izbrala tvojega očeta in ni bilo pomoči. Z njim sva bila nekaj časa prijatelja, potem pa sva si postala sovražnika. Tudi jaz sem pripomogel k njegovi smrti. Sedaj obžalujem. Če ti lahko pomagam, bi poplačal dolg, ki sem ga napravil pri njem.“

„Ne potrebujem pomoči,“ je rezko odvrnil deček.

„Vsi potrebujemo pomoči,“ jo odgovoril Meyer, ne da bi se razburil. „Ti je potrebuješ, ker si se zapletel z Angležem in ne veš kaj storiti.“

Paolo Sanduzzi je molčal in srepo gledal zgrizeno šibico med prsti. Meyer je nadaljeval:

„Nekaj ti hočem razložiti, Paolo. Ti veš, kako so moški in ženske. Veš, da se poljubljajo in ljubkujejo, in veš, kaj se dogaja med njimi, kadar se predajo ljubezni. Veš, kaj čutiš, kadar gledaš deklico, ki so ji prsi zrasle in začinja hoditi kot ženska. To, kar ne veš, je, kako moreš to čutiti do Rosette in isto čutiti, kadar se te dotakne Anglež.“

Deček je urno vzdignil glavo, da bi se branil.

„Ničesar ni med Angležem in menoj. Nikdar se me ni dotaknil!“

„Bolje je tako,“ je mirno de-

jal Meyer. „Tedad se nimaš česa sramovati. Kljub temu moraš vedeti, da se človek, ko se prebudi njegovo srce, lahko nagne na eno ali na drugo stran, kot drevesce, ki ga veter maje. Čez čas se drevesce okrepi in se razvija kot trdno drevo. Tedaj se ga že ne more več upogibati in raste naprej v tisti obliki, ki jo je dobilo. Pravi način rasti za moškega je k ženski, ne h kakšnemu feminnelli. Zato ti pravim, da se ne smeš več družiti z Angležem. Razumeš?“

„Zakaj me tedaj pošiljate delat v graščino? On bo tam ves čas. Bojim se ga. On doseže, da čutim, kot če ne bi vedel, kaj hočem.“

„Koga hočeš, njega ali Rosetto?“

„Odit i hočem iz Gemella,“ je besno dejal deček. „Hočem iti kamor koli, kjer ne bodo vedeli ničesar ne o meni ne o moji materi ne o mojem očetu. Ali mislite, da mi je všeč, da me imajo za nezakonskega sina svetnika in vlačuge? Zato hočem ostati z Angležem. On mi to lahko nudi. On me lahko odpelje v Rim, da bi jaz začel znova...“

„In v Rimu bi ti dali še boli umazano nalepko, ki se je ne bi mogel nikdar znebiti, kamor koli bi šel! Poslušaj, sin,“ je prosil Meyer zavzeto. „Imej potrpljenje z menoj. Skušaj razumeti, kar ti bom rekel. Tvoja mati je dobra ženska, desetkrat boljša od tistih, ki so ji dale tale vzdevek. Kar je ona storila, je storila iz ljubezni.

Vlačuga je tista, ki se prodaja za denar. Tvoj oče je imel poteze človeške veličine... In to ti povem jaz, človek, ki ga je pomagal ubiti.“

„Zakaj se tedaj ni poročil z mojo materjo in mi dal svojega priimka. Se je sramoval sebe ali naju?“

„Si vprašal o tem svojo mater?“

„Ne. Kako bi mogel?“

„Tedaj, mislim, jo morava vprašati sedaj,“ je dejal Aldo Meyer, ne da bi počakal odgovora, jo je poklical naglas: „Nina! Priidi za trenutek, prosim.“

Nina Sanduzzi je prišla iz hiše in deček jo je videl prihajati s prenlašenimi očmi.

„Sedi, Nina!“

Sedla je med oba in ju gledala zaporedoma z izprašujočim izrazom. Meyer ji je povedal:

Deček me je nekaj vprašal, Nina. Mislim, da ima pravico do odgovora. Ti si edina, ki mu ga moreš dati. Vedeti hoče, zakaj se njegov oče ni poročil s tabo.“

„Mi boš verjel, če ti povem, sin?“

Deček jo je gledal, zbegan in zardel, in tiho prikimal. Nina Sanduzzi je malo pomolčala, zbirajoč sile in besede, nato mu je gladko povedala.

— — —

Blaise Meredith je namenil tisto lepo pomladno jutro zgodaj vstati. Po napadu v zdravnikovi hiši je spal mirneje kot navadno in ko mu je služabnik prinesel

zajtrk ter odstrl zastore, je sklenil vstati in se lotiti dela.

Spil je kavo, pojedel malo rahlega kruha s soljenim maslom, se skopal in obril ter odšel dol, da bi molil brevir pri sončni luči. Ko bo opravil svoje verske vaje, bo prost, da se začne pogovarjati s pričami. Meyerjevo opozorilo mu je živo ostalo v spominu. Njegov čas je tekel hitreje, kot je pričakoval, ni smel izgubljati niti minute. Razveselil se je, da sta contessa in Black ostala še v postelji, da se je rešil običajnih pozdravov in malenkostnega kramljanja pri zajtrku.

Končal je jutranjice in polovico hvalnic, ko je zaslišal korake na poti in dvignil pogled. Neka ženska se je z dečkom bližala k hiši od zadaj. Ženska je bila oblečena po načinu kmetic v črno brezoblično obleko in na glavi je imela zavezano ruto. Deček je imel črtasto srajco, zašite hlače in stare usnjene sandale.

Hodil je oklevajoč, se oziral sem in tja, kot začuden nad sijajem, ki ga je obdajal, ki je bil v ostrem nasprotju s pusto revščino vasi. Ženska je hodila dostojanstveno, s pokončno glavo in očmi uprtimi predse, kot če bi bila odločena, da dostojno opravi neljubo dolžnost. Meredith je presenetila klasična umirjenost njenega ovalnega obraza, ki je še ohranjal poteze mladostne lepote.

Prepričan je bil, da je bila

Nina Sanduzzi. Deček je moral biti tedaj sin Giacoma Neroneja in v skladu z Meyerjevo informacijo predmet zapeljive intrige med contesso in Nicholasom Blackom. Morala bosta dolgo čakati, predno bo contessa vstala in se pripravila, da ju sprejme.

Skoraj podzavestno je pustil brevir in zaklical:

„Signora Sanduzzi!“

Oba sta se ustavila in ga pogledala. Ponovil je klic.

„Lahko prideta semkaj za trenutek?“

Zbegano sta se spogledala in nato je žena prečkala trato, par korakov za njo pa še deček.

„Sem monsignor Meredith, iz Rima.“

„Vem,“ je mirno odgovorila. „Včeraj ste prišli. Ta je moj sin Paolo.“

„Me veseli, da te spoznam.“

Meredith mu je prožil roko in deček, ki ga je mati s komolcem sunila, mu jo je ohlapno stisnil.

„Veste, zakaj sem tukaj?“

„Da, vem.“

„Rad bi se pogovoril z vami čimpreje.“

„Lahko me dobite v zdravnikovi hiši ali pa v moji.“

„Mislil sem, da bi lahko govorila malo sedaj.“

Nina Sanduzzi je odkimala.

„Videti morava contesso. Paolo začne delati danes.“

„Dolgo bosta morala čakati. Contessa še ni vstala.“

„Navajena sva čakati.“ je de-

jala resno. „Razen tega — tukaj se ne bom pogovarjala z vami.“

„Kakor vam je všeč.“

„Vendar ko bo Paolo tukaj delal, mu lahko govorite. To bo različno.“

„Seveda, mi dovolite, da pridem k vam danes?“

„Če hočete. Popoldne bom doma. Sedaj morava oditi. Pridi, Paolo.“

Obrnila se je in odšla, deček je šel za njo in Meredith ju je spremljal s pogledom, dokler ni sta izginila za vogalom zadnjega dela dvorca.

Kljub kratkotrajnemu srečanju je žena napravila silen vtis nanj. Imela je videz spokojnosti, zadržanosti, morda modrosti. Hodila je in govorila kot nekdo, ki ve, kam gre in ki je sklenil, kako bo prehodil svojo pot. Ni bila predrzno objestna kot nekatera kmečka dekleta in tudi ne naučeno ponižna, kot so druga zavoljo stoletne odvisnosti. Njena govorica je bila najbolj popačeno narrečje Italije, vendar njen glas je bil nizek in čudno mehak celo tedaj, ko je kratko malo odklonila. Če jo je Giacomo Nerone naučil teh stvari, je moral biti večji od večine ljudi.

Meredith se je raztresel ob latinskih kadencah psalmov in začel je premišljevati o dveh važnih prvinah v nesreče polnem življenju Giacoma Neroneja.

Prva prvina je bila spornost. V Cerkvi je kar pravilo, da je

eden prvih znakov svetosti nasprotovanje ki ga vzbudi, še celo med dobrimi ljudmi. Kristus sam je bil znamenje nasprotovanja. Nobenemu ni manjkalo klevetnikov in obrekovalcev. Odsotnost te prvine v zapiskih Battiste in Saltarella ga je čudila. Sedaj se je začel zavedati njenega obstoja in njene moči ter zapletenosti.

Druga prvina je imela enako važnost: otipljivo dobro ali zlo ki se je porajalo iz življenja, iz del in znamenj svetniškega kandidata. Tudi tu je bilo neko pravilo, biblično pravilo, da se drevo spozna po njegovih sadovih. Svetost nekega človeka ostane vtisnjena kot pečat v srcu drugih ljudi. Dobro delo se razpljaja enako, kot se razrašča pečká nekega sadu, dokler se ne spremeni v nov sad. Čudež, ki ni dobrodejen za človeško srce, je slepila igra brez cilja in nevreden vsemogočnosti.

Če je bilo kaj dobrega pri Nini Sanduzzi in če je tisto dobro vzknilo iz njene zveze z Giacmom Neronejem, je bilo treba pretehtati v skrajno natančnem računovodstvu hudičevega advokata.

Povrnil se je k brevirju in njegove ustnice so izgovarjale dobro poznane kitice kraljevskega pesnika. Ko je končal, je zaprl knjigo, jo vtaknil v žep talarja in odšel iz dvorca, da bi govoril z očetom Anzelmom.

— — —

Rosa Benzoni mu je odprla vra-

ta, pogodrnjala v nerazumljivih stavkih in ga potem spustila noter. Starega duhovnika je našel v sami srajci, ko se je neročno bril pred razbitim zrcalom, ki je viselo na steni v kuhinji. Imel je bolj motne oči kot običajno in izkrivljeni prsti so se mu tresli, ko si je strgal brado. Rabil je staro britev in Meredith se je začudil, da se še ni zaklal z njo. Njegov pozdrav je bil manj kot prisrčen.

„Joj, kaj vas je prineslo?“

„Rad bi se pomenil z vami,“ je dejal Meredith, ne da bi mu šlo na živce.

„Poslušal bom, ne obljubim pa odgovarjati.“

„Bolje bi bilo govoriti zasebno, se vam ne zdi?“ je šepnil Meredith. Starec se je zasmel in nato zaklel, ker se je urezal.

„Namigavate na Roso? Je na pol gluha in dvomim, da bi razumela eno samo besedo, kadar govorite, kot bi imeli v ustih zrno rimskega grozdja. Razen tega je razdražljiva in sem jaz, ki živim z njo. Kar naprej, človek božji, povejte, kar imate povedati.“

S kretnjo nemoči je Meredith nadaljeval:

„Gre za Giacoma Neroneja. V prvih poročilih je rečeno, da ste vi odklonili pričevati. Je zato, ker ste bili njegov spovednik?“

„Ne, Gospodka, ki sta prišla, sta me razjezila. Bila sta dva licemerska dolgonosca. Prebrala sta mi poglavje o sodnem dnevu

in večnem pogubljenju. Jaz sem ju poslal k vragu. Komu je mar, kar jaz pravim? Sem pač pohujšanje škofije.“

„Pohujšanja me ne zanimajo,“ je hladno odvrnil Meyer.

Anzelm je pustil britev in si otrl obraz z umazano brisačo. Zaničljivo je dejal:

„Tedad ste vi prvi te vrste. Bog ve, v kakšno slast so vsem pohujšanja. Če najdejo kaj umazanega, prežvekujejo kot psi, ki glodajo kost. Prejel sem pismo od škofa, v katerem izjavlja upanje, da je moja zveza z Roso zgubila telesni značaj...“ Surovo se je zakrohotal. „Do kdaj, meni škof, da dela človek te reči? Nič bolj mi ne ugaja kot škofu položaj, v katerem se nahajam. Toda kako ga morem spremeniti pri svoji starosti? Rose ne morem vreči na cesto. Stara je. Bila je dobra z mano, ko je premnoge moje duhovniške sobrate brigalo malo ali nič, če sem živ ali mrtev. Bog ve, da je hudo malo, kar imam, toda ona ima pravico do polovice. Bo vedelo kakšen odgovor na to njegovo prevzvišeno blagorodje?“

Meredith je bil ganjen. Ta človek je bil v strašnih škripcih. Prvič v svojem duhovniškem življenju je začel umevati težavo kesanja, ki ni zavoljo greha samega, temveč zavoljo posledic, ki se razmnožujejo iz njega kot zajedavci iz drevesa. Drevo nima druge izbire, ko da še naprej živi

parazita, ki mu nudi svojo lepoto, vendar počasi umira, ker ni skušenega vrtnarja.

Strašno je bilo misliti, da bi nekdo zapadel v obup in pogubljenje, ker ni mogel kupiti dvoja odej. Naenkrat se mu je zadel primer Giacomina Neroneja malenkosten in nepomemben ob primeru očeta Anzelma. Če je bil Giacomo svetnik, je bil srečen: končal je z dolgotrajnim bojevanjem. Vse drugo je bilo glosarij in malo važno. Nenadna misel se mu je porodila, vendar je okleval, da bi jo izrazil. Čez čas je dejal previdno:

„Njegovo blagorodje je presemetljivo dober človek. Rač bi mu pomagal. Mislim, gotov sem, da ne bo zahteval več, ko da dodelite Rosi drugo posteljo in drugo sobo.“

Stari Anzelm je trmasto odkimal.

„Kdo bo plačal posteljo in odeje? Kot je videti, vi ne razumete. Tukaj živimo tako, da si glodamo orste. Najprej je treba jesti.“

„Nekaj vam bom povedal.“ je dejal Meredith. „Jaz jih bom plačal. Vam in Resi bom dal zadosti, da si nakupita nekaj perila, sto tisoč lir pa bom vložil na vaše ime v Kalabrijsko banko. Vam bo to pomagalo?“

Oče Anzelm ga je nezaupljivo pogledal.

„Zakaj se toliko zanimate za me, monsignor?“

„V treh mesecih bom umrl,“ je

dejal Meredith ravnodušno. „Ničesar ne morem nesti s seboj.“

Solzave oči so gledale neverno. Trdi kmečki glas ga je še povprašal.

„Kaj še moram storiti?“

„Ničesar, če hočete, da vas spovem, vas bom prav rad. Ne boste mi mogli povedati veliko, da bi že ne vedel, tako vam ne bo posebno težko. Nima smisla, da bi obstali na sredi poti. Nekoč boste morali urediti svojo vest.“

„Škof govori, da je treba popraviti pohujšanje.“ Anzelmov glas je bil dvomljiv, vendar je izginila trmasta trdota.

Meredith se mu je prijazno namehnil.

„Prav kmalu se bo zvedelo po vasi, da sta se ločila z Roso. Vse drugo se bo uredilo po tem, kaj boste vi storili za farane... Dobro. Kaj pravite?“

Anzelm si je pogladil z roko slabo obrito brado. Usta so se mu skremžila.

„Mislim, da bo neki način, da se to uredi. Precej časa me že to skrbi, vendar jaz imam staro rad na svoj način in je ne bi maral žaliti.“

„Ne verjamem, da bi s tem, da jo imate radi, delali škodo. Meni bi sedaj prav prišlo malo ljubezni.“

Zdelo se je, da glas pripada drugi osebi, ne Blaisu Meredithu, hladnemu članu obredne kongregacije.

„Prav dobro,“ je dejal osorno

oče Anzelm. „Bom premislil. Govoril bom z Roso, da ji razložim. Toda te reči se ne morejo storiti v hipu. Ženske so občutljive in ko se postarajo, se poneumijo, razen tega...“ stare oči so se premeteno zableščale— „kdaj bomo videli barvo vašega denarja, monsignor?“

Meredith je vzel iz denarnice in dal na mizo trideset bankovcev po tisoč lir.

„To je za začetek. S tem lahko kupite posteljo in odeje. Drugo bom moral urediti v Valenti. Vam je prav tako?“

„Mi bo moralo biti,“ je čemer-no odvrnil starec. „Vendar bi rad, da bi bilo vse urejeno prej, preden umrjete. Kadar advokati vtaknejo svoje prste med dediščino, je konec z njo. Ostane samo krma za kanarčka. Kaj bi še radi sedaj?“

„Glede Giacoma Neroneja. . . Kaj bi mi lahko povedali o njem?“

„In kaj se bo zgodilo, če vam povem?“

„Napravil bom zapisnik in kasneje vas bodo izprašali pod prisego pri cerkvenem sodišču.“

„Napraviva takole, monsignor. Počakajte, da me prej spoveste. Potem vam bom povedal vso zgodbo. Kaj se vam zdi?“

„Spovedna tajnost ne služi za sodne zapiske.“

Starec se je zakrohotal.

„Saj ravno to hočem, prijatelj. Zadosti je že bilo spogledavanje (Nadaljevanje na str 381)

NOVICE IZ

SLOVENIJE

Postni čas v Ljubljani, Mariboru in Kopru

1. *Ljubljana*: V ljubljanski stolnici sta bila posebej poudarjena postni petek in postna nedelja. V stolnici so bile že včasih v navadi škofove postne pridige. Po želji nadškofa Pogačnika jih je imel letos kanonik Lešnik.

2. *Vse mariborske župnije* so se v postnem času pripravljale na veliko noč v smislu svetoletnega gesla, ki ga je pripravila komisija za obhajanje svetega leta v tej škofiji: *Prenova duhovnikov in ostalega božjega ljudstva*. V stolnici so bile postne pridige vsak petek ob pol sedmih zvečer. Govorili so: škof Grmič, spirital Jože Rajhman, ravnatelj Slomškovega semenišča Kramberger, prof. Stanko Janežič, stolni župnik Franjšek in škof Držečnik.

3. *Koper*. Koprčani so se v letošnjem postu pripravljali na praznik

vstajenja na tako imenovanih večerih duhovne poglobitve ves teden od tihе do cvetne nedelje.

Novi člani Komisije Slovenije za verska vprašanja

Cerkev v Sloveniji se mora ne-prestano boriti za svoj obstoj. Nad njo stoji poleg drugih tudi komisija za verska vprašanja. To komisijo sestavljajo: Rudi Čačinovič (predsednik), podpredsednik izvršnega sveta skupščine Slovenije; Tone Poljšak (podpredsednik), Peter Kastelic, tajnik.

Člani pa so: Ivan Grofelnik, direktor gimnazije v Celju; Jernej Humar, predsednik skupščine občine Izola; Zmaga Kavčič, učiteljica iz Maribora; dr. Marko Kerševan, član centra za preučevanje religije pri FSPN univerze v Ljubljani; Riko Kolenc, javni tožilec Slovenije; Franc Kutin, svetovalec predsedstva skupščine Slovenije; Boris Lipušič, direktor zavoda za šolstvo Slovenije; Karel Mejak, sodnik vrhovnega sodišča; Franc Musar, šef kabineta predsednika izvršnega sveta skupščine Slovenije; Franc Pivec, pomočnik glavnega tajnika združenja visokošolskih zavodov v Mariboru; Andrej Rošker, sodnik okrožnega sodišča v Murski Soboti; Janez Sluga, samostojni svetovalec v republiškem sekretariatu za urbanizem; Marjan Tavčar, direktor splošnega sektorja tovarne pohišтва „Medlo“ v Novi Gorici; Tone Volčič, predsednik občinske konference SZDL v Kranju; Janez Zemljanič, namestnik republiškega sekretarja za no-

tranje zadeve; Dušan Zupanc, tajnik skupščine občine Novo mesto.

Skupno 19 ljudi, samih višjih funkcionarjev, za katere je pogoj članstvo v komunistični partiji. Ti torej se trudijo za „rast“ Cerkve v Sloveniji.

Šmartno pri Litiji — dekan in župnik Anton Gornik — umrl

15. marca je ugasnilo življenje enemu najuglednejših duhovnikov starejše generacije v ljubljanski nadškofiji, častnemu kanoniku, bivšemu dekanu in župniku v šmartnem pri Litiji, Antonu Gorniku.

Rodil se je 23. januarja 1893 na Gori nad Sodražico. Gimnazijske študije je končal v škofovih zavodih v šentvidu, bogoslovje pa v Ljubljani. Kaplanoval je v Starem trgu pri Ložu, v Ljubljani pri Sv. Petru, v Šmihelu pri Novem mestu in v Radovljici. Leta 1930 je dobil župnijo Šmartno pri Litiji in postal tudi dekan dekanije Litija. Nemci so ga z bolno materjo in sestro preselili na Hrvaško. Leta 1946 se je vrnil v Šmartno. Po svoji zlati maši se je odpovedal župniji Šmartno in sprejel župnijo Sela nad Kamnikom. Toda že po enem letu je tako oslabel, da se je umaknil v rojstno župnijo. Jeseni leta 1971 se je vrnil v šmarsko župnišče, kjer je umrl. Pogreb je vodil nadškof Pogačnik in sodelovanju pomožnega škofa Leniča in okoli 60 duhovnikov. Pogreb je izzvenel kot velika manifestacija hvaležnosti zveštemu pastirju.

Ob novi ustavi

V novi ustavi Slovenije beremo stavke, ki vse povedo. Tako n. pr. stoji: „Vzgoja in izobraževanje temeljita na dosežkih sodobne znanosti in zlasti na marksizmu, kot osnovah znanstvenega socializma, in naj usposablja delavne ljudi za delo in samoupravljanje...“ In drugod: „Občani so enaki v pravicah in dolžnostih ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, veroizpoved, izobrazbo ali družben položaj. Vsi so pred zakonom enaki. Poleg tega je še izrečno prepovedano kakršnokoli razpihovanje nacionalizma, rasnega ali verskega sovražstva in nestrpnosti.“

Rast župnijskih svetov v Cerkvi na Slovenskem

V ljubljanski nadškofiji: Prvi župnijski pastoralni svet v nadškofiji je bil ustanovljen leta 1966, torej kmalu po koncilu. Do konca leta 1972 je bilo ustanovljenih 81 župnijskih pastoralnih svetov. V njih je okoli 1500 članov. Vsak svet ima torej povprečno 20 članov. Povprečno se sestanejo po trikrat na leto, nekateri seveda večkrat, nekateri pa tudi manjkrat.

V mariborski škofiji ima formalno ustanovljen župnijski svet 150 župnij, to pomeni 54%.

V apostolski administraturi za Slovensko Primorje je 46, to je približno 23% vseh župnij, kjer obstoja župnijski svet. Ti sveti imajo skupno 710 članov, in sicer 380 mož, 183 žena, 72 fantov in 82 deklet.

MED NAMĪ V ARGENTINI

Duhovne obnove za Veliko noč

Pred velikonočnimi prazniki so po slovenskih verskih središčih vsake leto duhovne obnove, ki se jih udeleži veliko število rojakov. Letos so vodili duhovne obnove: v Slov. cerkvi Marije Pomagaj msgr. Anton Orehar; v Berazateguiju g. Jure Rode; v Carapachayu g. Albin Avguštin in msgr. Orehar; na Pristavi dr. Franc Gnidovec; v Ramos Mejiji g. Jože Košiček; v San Martinu msgr. Orehar; v San Justu dr. Alojzij Kuvkovič in v Slovenski vasi g. Franc Sodja.

Velikonočni prazniki

Slovenski velikonočni obredi v Buenos Airesu pritegnejo vsako leto več rojakov, ki se sicer ob navadnih nedeljah udeležujejo bogoslužja na argentinskih farah. Ob praznikih si zažele slovenske besede in pesmi in domačega obrednega razpoloženja med sorojaki. To je bilo opazno tudi

letos na cvetno nedeljo pri blagoslovu oljčnih vej in slovenskih butaric, pri procesiji in maši in nato pri vseh obredih velikega tedna.

V Slovenski cerkvi Marije Pomagaj je vse obrede vodil msgr. Orehar. Na veliki četrtek so z njim somaševali gg. Matija Lamovšek Anton Stanonik, dr. Alojzij Starc in Jože Škerbec. Po končani slovesni maši in prenosu sv. Rešnjega telesa je bilo skupno češčenje: od 20 do 21 ure za žene, od 21 do 22 za dekleta, od 22 do 23 za može in od 23 do 24 za fante.

Pri opravi velikega petka sta msgr. Oreharju asistirala gg. Gregor Mali in Jure Rode, na velikonočno vigilijo pa gg. Mali in Škerbec. Pri vseh obredih je prepeval pevski zbor Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija. Pri obredih velikonočne vigilije so rojaki povsem napolnili tudi obširno dvorišče, ki se je ob vseh odprtih vratih in ob zvočnikih pove-

zalo s cerkvijo v enoten bogoslužni prostor.

25-letnica slov. maše in cerkvenega zbora v Ramos Mejiji

Letos praznujejo rojaki v Ramos Mejiji 25-letnico svoje krajevne skupnosti. Pred 25 leti je začel z mašo za Slovence v kraju in okolici g. Janez Kalan. Ob slov. maši je zaživel cerkveni zbor, ki ga je v začetku vodil g. Janko Zakrajšek, po enem letu pa g. Gabrijel Čamernik, ki ga vodi še zdaj. Slov. maša je sprožila organiziranje krajevne skupnosti, ki se je razvilo na šolskem, prosvetnem in družabnem področju in omogočilo zgrajenje Slomškovega doma, ki nudi streho vsestranskemu delovanju.

Praznovanje srebrnega jubileja slov. maše in cerkvenega zbora je bilo na velikonočno nedeljo ob 7 popoldne. Dvorano Slomškovega doma, kjer je od 14. marca 1967 redna maša za Slovence, sta okrasila gdč. Ivanka Krušič in slikar Stane Snoj. Jubilejno sv. mašo je daroval delegat msgr. Anton Orehar ob somaševanju dr. Alojzija Starca in g. Jožeta Škerbca. Pevski zbor je izvajal Tomčevo mašo na čast sv. Cirilu in Metodu. Msgr. Orehar se je v govoru hvaležno spominjal g. Kalana za oblikovanje slov. ramoške srenje, poudaril zaslužnost cerkvenega zbora in poudarjal pomen slov. maše za rojake v tujem okolju.

Ob koncu maše je dušni pastir g. Škerbec izročil g. Čamerniku diplomo zboru za 25-letno sodelovanje pri službi božji in se zahvalil g. Jo-

žetu Javoršku za 25-letno zakristansko delo. Številni udeleženci so sprejeli spominske podobice. Člane zbora pa je g. Tone Bidovec v imenu pastoralnega sveta povabil na zakusko.

Ukrajinska katoliška univerza s slovenskim oddelkom

V I. semestru letošnjega šolskega leta predavajo na ukrajinski katoliški univerzi v Buenos Airesu dr. Franc Gnidovec (Uvod v staro cerkveno slovanščino, v slovenščini), dr. Marko Kremžar (Zgodovinski razvoj gospodarske misli z ozirom na Slovence, v slovenščini), dr. Tine Debeljak (Zgodovina slov. naroda in Zgodovina slov. književnosti, v slovenščini; Primerjalna zgodovina slovanskih književnosti, v kasteljanščini), msgr. dr. A. Sapelak (Značaj in pomen II. vat. koncila, v ukrajinjščini), dr. Bogdan Halajčuk (Politični ustroj Vzhodne Evrope, v ukrajinjščini).

Tomboli v Slomškovem domu in na Pristavi

Vsak krajevni dom priredi enkrat na leto tombolo za zbiranje sredstev za vzdrževanje ali dograjevanje doma. Lepo uspela tombolska prireditev je bila v Slomškovem domu na 3. nedeljo v marcu, na Pristavi pa na prvo aprilsko nedeljo.

Miramar

Na 13. občnem zboru Slovenskega doma v Miramaru je bil 29. marca izvoljen naslednji odbor: predsednik

Janko Gornik, podpredsednik Janez Marolt, tajnik Lojze Trpin, blagajnik Anton Japelj. Tem stoje ob strani še drugi odborniki.

„Slovenski dan“

Z geslom „Gradimo slovensko prihodnost“ sta društvo Zedinjena Slovenija in odbor Slomškovega doma priredila skupno proslavo 19. slovenskega dneva in 25. letnice slovenske skupnosti v Ramos Mejiji. Prireditelj je bila na belo nedeljo, 21. aprila, v prostorih Slomškovega doma.

Slavje se je začelo ob pol enajstih. Ob odkritju spominske plošče z napisom „Rad bi tudi v prihodnje ostal živ ud slovenske skupnosti“, ki jo je blagoslovil msgr. A. Orehar, sta govorila predsednik Slomškovega doma g. Janez Brula in g. Herman Zupan ml., ramoški cerkveni zbor pa je zapel domoljubno pesem.

Nato se je razvil spreved h velikemu odru na vrtu, ki mu je napravil veliko sliko z gorensko pokrajino g. Stane Snoj. Med sv. mašo, pri kateri je pel cerkveni zbor pod vodstvom g. Gabrijela Čamernika, je msgr. Orehar govoril o temeljih naše osebnosti in naše skupnosti. Po sv. maši je g. Maks Nose prebral spomenico Slovenskega dneva, nato je bila napitnica in kosilo.

Popoldanski program, ki se je začel ob 16, je obsegal govora predsednika ZS g. Boža Stariha in predsednika NO g. Miloša Stareta, pozdrave in čestitke dušnega pastirja in predsednikov vseh krajevnih do-

mov, nastope šolskih otrok (gdč. A. Šemrov in ga. H. Malovrh), zborna recitacija deklet in fantov: Slovenska beseda med nami živi (zbral g. Marjan Šifer, pripravil g. Stanko Jerebič), folklorne nastope deklic (ga. Ema Kessler), folklorne plesne mladinske skupine (g. Janez Bitenc) in petje zbora Gallus (dr. Julij Savelli). Program je povezoval g. Marjan Loboda. S slavnosti je bilo poslano pozdravno pismo dr. Valentinu Meršolu k njegovi 80-letnici. Po kulturnem sporedu se je pričel družabni del, ki se je podaljšal v pozne večerne ure.

Obletnica Slov. doma v San Martinu

V nedeljo 28. aprila je slovenska skupnost v San Martinu praznovala 13. obletnico Slovenskega doma. Praznovanje se je začelo s sv. mašo, ki jo je daroval krajevni dušni pastir g. Jurij Rode. Med mašo je pel sanmartinski zbor pod vodstvom g. Slavka Rupnika.

Ob 16 se je začela akademija, ki jo je vodil g. Stanko Oberžan. Po pozdravnih besedah predsednika Slovenskega doma g. Antona Žagarja so se vrstili nastopi šolskih otrok (gdč. Katica Kovač), rajalna vaja mladenk (gdč. Pavla Petelin), slavnostni govor g. Miloša Stareta, petje dekliškega okteta (g. Boris Pavšer), simbolična vaja učencev (ga. Gizela Šušteršič), pozdrav g. Boža Starihe in branje pozdravnega pisma pisatelja Karla Mauserja in za sklep nastop slov. pevskega zbora iz San Martina (g. Slavko Rupnik).

SLOVENCI PO SVETU

DR. IGNACIJ LENČEK — UMRI.

Vedeli smo, da prof. dr. Ignacij Lenček že dalje časa boleha za sladkorno boleznijo, pa nas je kljub temu zelo prizadela novica, da je 11. aprila umrl v Gradcu v Avstriji.

Rodil se je 18. julija 1907 v Ljubljani, kjer je obiskoval ljudsko šolo in klasično gimnazijo ter je l. 1925 maturiral. Po maturi se je odločil, da postane duhovnik. Ker je bil odličen dijak in je mnogo obetal, ga je škof dr. Rožman poslal v Rim v Germanik kjer je na papeški univerzi Gregoriani študiral teološke vede. V duhovnika je bil posvečen v Rimu 25. oktobra 1931. Ostal je v Rimu še eno leto ter nadaljeval študije, naredil je doktorat iz filozofije in teologije, nakar se je vrnil v domovino.

Škof ga je ooslal najprej za profekta v škofove zavode v št. Vidu nad Ljubljano, kjer je ostal šest let. Ko je dr. Ujčič, profesor moralne teologije na teološki fakulteti ljubljanske univerze, postal belgrajski nadškof, so poklicali dr. Lenčka na teološko fakulteto v Ljubljani, kjer je predaval moralno teologijo. V tem

času je sodeloval v fakultetnem glasilu Bogoslovnem vestniku, kjer je objavil vrsto tehtnih razprav iz svoje stroke.

Poleg profesorske službe je opravljal še druga duhovska opravila: bil je najprej katehet v ljudski šoli, potem tudi na gimnaziji, vodil je dijaške in akademske Marijine kongregacije; bil asistent K. A.; škofijski cenzor knjig, sinodalni eksaminator in član raznih škofijskih svetov.

V času komunistične revolucije v Sloveniji je dr. Lenček na škofovo željo postal vrhovni kurat slovenskega domobranstva. Razumljivo je, da se je po komunistični zmagi v domovini umaknil v tujino. Zavetje je našel v Italiji. Sodeloval je v slovenskem semeniču v zamejstvu in je kot profesor predaval na teološki fakulteti najprej v Praglji in Briksnu v Italiji, nato v San Luisu in Adroguju. Predaval je moralno teologijo in sholastično filozofijo. Slušatelji se ga spominjajo kot temeljitega predavatelja; pri izpitih pa je bil strog in zahteven.

Pri vsem tem obilnem in utrujajočem delu v semeniču ni odrekel,

kadar ga je slovenska skupnost prosila za sodelovanje. Predaval je v raznih slovenskih znanstvenih in kulturnih organizacijah, za slovenske liste je napisal mnogo tehničnih člankov, bil je urednik duhovniškega glasila „Omnes unum“ in soustanovitelj Slovenske kulturne akcije v zamejstvu.

L. 1962 je zapustil Argentino in odšel v Nemčijo. Tja so ga klicali njegovi nemški tovariši iz njegovih semeniških let v Germaniku v Rimu, zlasti še njegov dobrotnik in prijatelj proštr dr. Peter Firmenich v Aachnu.

V Aachnu je postal profesor Lenček rektor velikega modernega Duhovniškega doma, ki ga oskrbujejo španske redovnice. Bolezen pa mu je polagoma uničevala življenske sile in je začel vidno pešati.

Pred dobrim pol letom je nastopil pokoj, zapustil je Aachen in se preselil k svoji sestri — vdovi v Gradcu

v Avstriji, pa mu ni bilo usojeno dolgo uživati sestrsko oskrbo in gostoljublje.

Nekaj dni pred smrtjo je še pisal v Adrogué, kjer je tožil o svoji bolezni in voščil za velikonočne praznike, teden dni za tem pa je nenadoma umrl.

Dr. Ignacij Lenček je bil v mladih letih postaven duhovnik, poln zdravja, vedrega značaja, velikih umskih sposobnosti in temeljito izobražen, obenem pa duhovit družabnik, povsod dobrodošel. Žal, da svojih talentov ni mogel v polnosti razviti in z njimi obogatiti slovensko domovino. Koliko plemenitih slovenskih sil se bo razprilo in poizgubilo v tujini zaradi nesrečnega komunizma v domovini.

Prof. Lenčka, ki je napisal vrsto člankov tudi za našo revijo, bomo ohranili v lepem spominu. Bog mu bodi bogat plačnik. M.L.

.....
(Nadaljevanje s str. 374)

na moj račun. Naj me vrag vzame, če bi jim dal še več vzrokov.“

„Kakor se vam zdi,“ je dejal Meredith utrujeno. „Čez nekaj dni vas bom spet obiskal.“

„In ne pozabite, kar imate storiti v Valenti.“

„Ne bom pozabil.“

Vstal je in se napotil k vratom. Ni bilo pozdravljanja ne zahvaljevanja in ko je šel po klancu navzdol k zdravnikovi koči, je imel nadležen občutek, da se je vedel kot bedak.

(Bo še)

svetovne

novice

Iz Rusije

Organizacija verskih poročevalcev je v Parizu priredila pred kratkim prijateljsko srečanje. Ob tej priložnosti je ruski zastopnik inž. Dimitrij Panin poročal, da je v Rusiji 50 milijonov vernikov. Panin je bil izgnan iz Rusije leta 1972. Prej je bil 16 let zaprt na prisilnem delu po raznih taboriščih v Sibiriji. V enem od teh taborišč je bil skupaj z izgnanim pisateljem Solženicinom. Zatrdil je, da je podtalna Cerkev v Rusiji mnogo močnejša kakor uradna. Dejal je: „Vera je še vedno zelo živa, ne samo med pravoslavnicami, ampak tudi med drugimi verniki.“

Potreba novih cerkva

Glavno mesto Španije, Madrid, ima štiri milijone prebivalcev. Vsako leto pa se jih priseli novih 150 tisoč. Če bi hoteli zadostiti potre-

bam, bi bilo treba sezidati še okoli sto cerkva. Zidanje novih cerkva je za madridsko nadškofijo ena najhujših gospodarskih skrbi, je pred časom izjavil nadškof kardinal Tarancón.

Vino za kongres

Znanj argentinsko podjetje Santiago Grafigna (prov. San Juan), je darovalo mašno vino, kolikor se ga bo potrebovalo pri sv. mašah med VII. argentinskim narodnim evharističnim kongresom letos v Salti od 6. do 13. oktobra.

Vmešavanje slovaške vlade

Slovaške komunistične oblasti so vrsti slovaških duhovnikov odvzele „dovoljenje“ za opravljanje duhovniške službe in jim zagrožile s hudimi kaznimi, če bi se drznili opravljati duhovniška opravila.

50 tovornjakov

Organizacija „Aiuto“ je po posredovanju švicarske Caritas podarila prvih 50 tovornjakov za pomoč brazilskim pokrajinam okoli mesta Belem. Naslednje pošiljke so namenjene za Zahodni del Amazonke in Mato Grosso.

Krsti v domačih župnijah

Zastopniki romarskih cerkva v Buenos Airesu: Luján, Lurdes, San Pantaleón, Santa Rita, Medalla Miragrosa, Nueva Pompeya, San Cayetano v Liniersu in San Cayetano v Belgrano so se zbrali v Liniersu na posvetu glede krščevanja na romarskih krajih zaradi enoigne ravna-

nja. Sklenili so, da odslej ne bodo več krščevali otrok iz drugih župnij, ampak usmerjali družine v domače župnije. Iz zadostnega in resnega razloga bodo krščevali le izjemoma in s pooblastilom pristojnega krajevnega župnika.

Karmeličanski samostan na havajskih otokih

Sedem kitajskih karmeličank je ustanovilo prvi samostan na otokih Hawai. Povabil jih je škof v mestu Honolulu in jim sporočil, da jih čaka že sedemnajst kandidatka za vstop v njihov red.

Priprave za leto 1976

Severnoameriški škofje so izbrali kardinala Krola, nadškofa v Filadelfiji, za predsednika pripravljalnega odbora Mednarodnega evharističnega kongresa, ki bo v Filadelfiji leta 1976. Zadnji kongres je bil v ZDA leta 1926 v Chicago.

Po Učiteljevih stopinjah

Pavel VI. je tudi letos vodil križev pot v rimskem Koliseju, kjer je bilo v času preganjanj prve Cerkve mučenih in umorjenih več tisočev kristjanov. Prejšnji dan, na veliki četrtki, pa je sv. oče v lateranski baziliki umil noge dvanaštim dečkom, kakor je Jezus storil apostolom pri zadnji večerji.

Tajništvo za nevernike

Letošnjega marca je bilo v Rimu III. zborovanje, ki ga je organiziral Tajništvo za nevernike. Pri posebnem sprejemu je sv. oče govoril

o širjenju evangelija v svetu, katerega označuje odsotnost Boga — po naši krivdi.

Proglašen za blaženega

24. marca t. l. je sv. oče prištel med blažene nemškega duhovnika Liborija Wagnerja (roj. 1593), ki je umrl mučeniške smrti 9. decembra 1631, v času tridesetletne vojske med protestanti in katoličani. Po več dneh mučenja so ga umorili protestanti zaradi zvestobe katolicizmu in papežu. Postopek za proglasitev k blaženim so začeli leta 1931.

27. septembra

Ta dan se bo začela v Rimu IV. škofovska sinoda. Zastopniki škofovskih konferenc z vsega sveta bodo razpravljali o „oznanjanju evangelija v današnjem svetu“.

Katoličani boljši kot judje

Znani statistični zavod Gallup v ZDA je ugotovil, da katoličani v večjem številu spolnjujejo nedeljsko dolžnost kot judje in protestantje. V procentih: katoličancv hodi k nedeljski maši 55%, protestantov obiskuje templje v predpisanem času 37% in judov hodi v sinagoge ob določenem času 19%.

Bo tako boljše?

Italijansko delavsko ministrstvo pripravlja osnutek, da bi naslednje cerkvene praznike obhajali vedno na nedeljo in ne med tednom: Trije kralji, Sv. Jožef, Vnebohod. Rešnje telo, Sv. Peter in Pavel in Marijino brezmadežno spočetje.

**KJE
JE
KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Ob naši novi cerkvi	321
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pavel VI.: Postavimo Marijo v naš čas ...	322
	Mučeništvo	324
	Pastirsko pismo jugoslovanskih škofov: Preizkus naše vere	330
	Dokument o Marijinem češčenju	348
SODOBNA VPRAŠANJA	Marksistična setev in žetev v Argentini ..	343
	Razporoka vodi v družbeni razkroj	351
RAZNO	Pismo Duhovnemu življenju	340
	Pripombe k 1. Mojzesovi knjigi	349
	Kristjani anglikanci	354
V DRUŽINI	Žena, vzgojiteljica duhovnih poklicev	357
	Krščansko urejanje rojstev	360
	Zakon — skrivnost zavita v ljubezen	361
ZA MLADINO	Besede mičejo, zgledi vlečejo	363
	Greš, Jezus, z menoj?	365
	Zakaj ne bi smela vedeti?	367
ROMAN	Hudičev advokat	368
NOVICE	Novice iz Slovenije	375
	Med nami v Argentini	377
	Slovenci po svetu	380
	Svetovne novice	382

**Leto XII.
Številka 6**

**Junij 1974
Junio N° 6**

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzía, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih gospodarskih razmer 100.— pesov za one, ki jo bodo poravnali do konca marca 1974. Pozneje bomo morali pri določitvi naročnine upoštevati nadaljnje gospodarske spremembe; v ZDA in Kanadi 9 dolarjev;; v Avstriji 160 šilingov; v Italiji 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja in „Božjih stezic“: arh. Jure Vombergar; stalna zaglavja: Stane Snoj.

